На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб Колас

№ 34 (616)

Чацвер, 25 лютага 1999 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах
Перыядычнасць —
5 разоў у тыдзень

Кошт: у кіёсках і крамах — 10000 руб., у індывідуальных гандляроў — свабодны.

Народная Воля

Intec Computer
Газета сверстана на компьютерах фирмы "ЛИНТЕК"

ООО Экопроммеханізм
ЭЛЕКТРОТЕХНИКА от "А" до "Я"
Тел./факс:(017) 283-65-70, 269-52-13, 268-03-95.

ЭЛЕКТРОТЕХНИЧЕСКАЯ ПРОДУКЦИЯ
ELPROD
Тел. (017) 264-26-71.

Пейджинговую связь редакции обеспечивает
МОБИЛКОМ пейджинг-система
(017) 222-46-51
(017) 222-46-52

К&К
ОСВЕТИТЕЛЬНОЕ ОБОРУДОВАНИЕ ЛАМПЫ КАБЕЛЬ
8-(017)-213-70-21
8-(017)-213-70-13
ПРИНИМАЕМ КАРТЫ BERLIO
Кальченко & К°

С выходом на волю, Алексей!

В полдень 23 февраля 1999 года политзаключенного Алексея Шидловского вызвали на пост охраны и дали... 5 минут на сборы для выхода на волю.

У тюремных ворот в 12.45 Алексея встретили отец и мать. Молодофронтовцы, четыре дня стоящие в готовности для торжественной встречи своего товарища, ушли в это время перекусить. Но именно этого момента и ожидало тюремное начальство, чтобы выставить за ворота политического узника. Опытные тюремщики перехитрили молодых патриотов.

Как известно, срок заключения у Алексея Шидловского должен был закончиться сегодня, 25 февраля. И под амнистию сей политзаключенный не попадает, но, чтобы не допустить торжественной встречи Алексея белорусской молодежью, режим решил пойти на необычную амнистию. Хотя есть и другая версия — тот, кого амнистировали, в течение десяти ближайших лет больше не сможет рассчитывать на амнистию. Не намек ли властей Алексею на то, как ему нужно вести себя в дальнейшем?

Данила ХАЛЕЦКИЙ.

Па трое сутак арышту

Трое сутак адміністрацыйнага арышту кожнаму прызначыў суд Цэнтральнага раёна Гомеля 19-гадовым Паўлу Клімовічу і Руслану Бяланаву — членам рэгіянальнай арганізацыі Свабоднага прафсаюза беларускага за тое, што ў іх былі знойдзены два сцягі СПБ і адзін сцяг Беларускага кангрэса дэмакратычных прафсаюзаў.

У мінулую суботу маладыя хлопцы атрымалі ад старшыні арганізацыі Віктара Ялфімава даручэнне прывесці сцягі ў належны паралак. Яны неслі іх дадому, згарнуўшы на дрэўках. Па дарозе ад офісу СПБ, на адной з цэнтральных вуліц горада, іх затрымалі супрацоўнікі міліцыі. Не прадставіўшыся, міліцыянеры абшукалі маладых людзей і, канфіскаваўшы сцягі, паехалі.

Клімовіч і Бяланаў, мяркуючы, што адбылося непаразуменне, накіраваліся ў аддзяленне міліцыі Цэнтральнага раёна, на тэрыторыі якога гэта здарылася. Там на іх і былі складзены пратаколы аб арганізацыі несанкцыянаванага масавага шэсця, што падпадае пад арт. 167 прым. Кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях.

БелаПАН.

Жыццё як яно ёсць

Палешукі чакаюць вялікай вады

Спецыяльная аператыўная група, у задачу якой уваходзіць каардынацыя ўсіх мерапрыемстваў, звязаных з падрыхтоўкай да веснавой паводкі, створана і пачынае работу ў Пінскім раёне. Праўда, пакуль паводкавая сітуацыя ў рэгіёне больш-менш спакойная, аднак палешукі чакаюць сёлета вялікай вады. Моцныя снегапады апошніх тыдняў і затопленыя яшчэ з восені поймы рэк, паводле ацэнак спецыялістаў, пагражаюць немалой небяспекай для сельгасугоддзяў, гаспадарчых пабудоў і насельніцтва некаторых вёсак. Асабліва, калі цёплае надвор'е выкліча хуткае раставанне лёду і снегу. Таму і рыхтавацца да магчымага стыхійнага бедства на Піншчыне пачалі загадзя. Зрэшты, як і ў суседнім Столінскім раёне, дзе практычна штогод паказвае свой круты нораў рака Гарынь.

Іван КУКСА.

Віцебская рада БНФ папярэджвае пракурора вобласці аб незалежным судзе над чыноўнікамі, якія парушаюць правы чалавека

Віцебская рада Беларускага народнага фронту "Выбар" папярэдзіла пракурора вобласці Мікалая Шахметава аб "незалежным судзе", перад якім "прадстануць" асобы, вінаватыя ў парушэннях міжнародных прававых актаў і законаў Беларусі.

У адкрытым лісце, які "Выбар" накіраваў на імя пракурора, узгадваюцца не дайшоўшыя да прызначэння скаргі арыштаванага лідэра гэтай арганізацыі Уладзіміра Плешчанкі. Падазроны па справе аб дэмантажы віцебскага помніка расійскаму генералісімусу Сувораву, ён шосты месяц утрымліваецца ў камеры следчага ізалятара. Пры гэтым ён неаднаразова звяртаўся ў пракуратуру і суд.

Аўтары ліста лічаць, што супрацоўнікі праваахоўных органаў, звязаныя са справай Плешчанкі, не выконваюць Кодэкс паводзін адказных асоб па падтрыманні прававой абароны, парушаюць Мінімальныя стандартныя правілы абыходжання са зняволенымі і шэраг іншых прававых актаў ААН. "Мы папярэджваем, што калі ў дачыненні Уладзіміра Плешчанкі, а таксама іншых затрыманых і арыштаваных (а такія факты нам вядомыя) будуць парушацца міжнародныя прававыя акты і законы Рэспублікі Беларусь, вінаватыя ў гэтым адказныя асобы ў будучым прадстануць перад незалежным судом", — заключаюць аўтары ліста пракурору.

Леў КАМЕНСКІ, БелаПАН.

За дзейнасць па арганізацыі передвыбарчай прэзідэнцкай кампаніі да трох сутак адміністрацыйнага арышту асуджаны гамяльчанін В.Шыцікаў

Беларускія ўлады на розных узроўнях працягваюць перашкаджаць дзейнасці прадстаўнікоў Цэнтральнай камісіі па выбарах прэзідэнта, створанай Вярхоўным Саветам 13-га склікання.

Як стала вядома БелаПАН, 22 лютага суд Цэнтральнага раёна Гомеля прыгаварыў да трох сутак адміністрацыйнага арышту Уладзіміра Шыцікава. Ён быў затрыманы супрацоўнікамі міліцыі 11 лютага пасля заканчэння нарады са старшынёй Цэнтрвыбаркама Віктарам Ганчаром.

Першапачаткова міліцыя паведаміла, што Шыцікаў затрыманы як адзін з арганізатараў сходу. Аднак пасля таго, як у яго знайшлі 260 улётак, абвінавачванне сфармулявалі па-іншаму — "распаўсюджванне забароненых матэрыялаў", што падпадае пад артыкул 167, частка 2 Кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях.

У судзе В.Шыцікаў вінаватым сябе не прызнаў, паколькі сам факт распаўсюджвання лістовак не быў зафіксаваны супрацоўнікамі міліцыі. Аднак доказы абвінавачваемага суд не ўлічыў.

Ірына МАКАВЕЦКАЯ, БелаПАН.

Вытворчасць малака і мяса на Брэстчыне не радуе

Практычна на ўзроўні мінулага года засталася вытворчасць малака і мяса ў студзені на Брэстчыне. Пры гэтым закупкі жывёлы і птушкі ва ўсіх катэгорыях гаспадарак зменшыліся на 15 працэнтаў.

На гэтым фоне могуць парадаваць даныя продажу малака насельніцтвам. Яго аб'ёмы ў параўнанні са студзенем мінулага года склалі 170 працэнтаў.

Іван КУКСА.

Стоп-кадр

Гарадскі пейзаж.

Фота IREX/Media/

БСДП (НГ) мае намер правесці 15 сакавіка шэсце і мітынг, прысвечаныя пяцігоддзю прыняцця Канстытуцыі 1994 года

Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Народная Грамада) мае намер 15 сакавіка правесці традыцыйныя шэсце і мітынг у абарону Канстытуцыі Беларусі 1994 года. У гэты дзень пяць гадоў таму ў Беларусі быў прыняты Асноўны Закон.

Па словах старшыні партыі Мікалая Статкевіча, пакуль заяўка на правядзенне акцыі ў Мінгарвыканкам не паступала, паколькі сацыял-дэмакраты разлічваюць на падтрымку іншых дэмакратычных партыяў і хочуць падаць калектыўную заяўку.

Юрый ПАЦЁМКІН.

"Раздавим фашистскую гадину!"

27 февраля по инициативе правозащитного центра "Весна-96, Белорусского Хельсинкского Комитета и гражданской инициативы Хартия-97 состоится антифашистская манифестация под лозунгом "Раздавим фашистскую гадину!".

Поводов для проведения подобной манифестации на данный момент больше чем достаточно. Еще не так давно трудно было представить, что на белорусской земле, где от фашистов пострадал каждый четвертый, осмелятся появиться люди, стремящиеся вернуть Беларусь в жестокий и кровавый кошмар нацизма. Однако фашисты не только появились в Беларуси, но и настораживающе быстро укрепляют свои позиции. Сегодня в республике, можно сказать, не преследуется ни нацистская литература, ни регулярная раздача листовок РНЕ, ни избиение нацистами людей. Последняя невероятная по наглости выходка фашистов РНЕ, когда они жестоко избили посреди бела дня членов Хартии-97, заставила белорусскую общественность понять необходимость проведения антифашистской манифестации. Если власть не в состоянии защитить своих граждан от экстримизма, народ имеет право защитить себя сам.

Акция начнется в 11.30 на площади Якуба Коласа, продолжится шествием до Оперного театра, где и закончится митингом у театра. Протест фашизму будут выражать не только белорусы, но и представители польских, татарских и еврейских меньшинств. Ужас нацизма остался в памяти не только одного белорусского народа. Весь мир содрогнулся от "коричневой чумы" двадцатого века. И потому каждый, кто помнит об этом кошмаре, не должен позволить фашистам вновь обосноваться на белорусской земле.

Наталья РАДИНА.

Факт

Согласно договоренности между Евросоюзом и белорусскими властями, послы ряда стран ЕС к середине февраля 1999 года освободили свои бывшие резиденции в Дроздах. Белорусская сторона, согласно все тем же джентльменским договоренностям, обязалась компенсировать посольствам расходы, связанные с потерей резиденций, а также с переездом и обустройством новых резиденций. Но, как нам стало известно, официальный Минск, естественно с подачи президента, отказался производить выплаты западным посольствам.

Комментарий

Михаил ПОДОЛЯК

Урал Латыпов превращает МИД в министерство влияния

Предположительно прежнего министра иностранных дел Ивана Антоновича сняли с занимаемой должности якобы в связи с небольшим финансовым скандалом, в котором оказались замешанными зять министра, белорусское посольство в Италии, а также некая строительная фирма из Белграда. Не спасла Ивана Ивановича и та ретивость, с которой он проводил в жизнь пророссийскую внешнеполитическую линию президента. По большому счету министр Антонович стал всего лишь разменной монетой в большой политической игре. *Суть игры — влияние на президента. Конечный результат — очередное перераспределение государственной собственности.* Ради такого куша свита Лукашенко очень уж легко пожертвовала министром, широко известным в номенклатурных кругах Москвы.

Так или иначе, но у руля белорусской дипломатии уже несколько месяцев находится Урал Рамдракович Латыпов. Человек, так сказать, из ближайшего окружения президента. Появление Урала Рамдраковича в официальной должности министра многими наблюдателями расценивалось весьма позитивно. Дескать, президент решил несколько смягчить позиции официального Минска по ряду ключевых внешнеполитических позиций. Что и говорить, первая же крупная акция нового министра — подписание определенного рода договоренностей с представителями западного посольского корпуса — вроде бы позволили снять дипломатическую напряженность, инициированную "дроздовским" скандалом. Более того, очевидно, что в течение последнего времени со стороны Минска в адрес западных государств не слышно никаких внятных оскорблений и угроз. Создается впечатление, что ни президент Лукашенко, ни его ближайшее окружение абсолютно не заинтересованы в дальнейшей эскалации дипломатических конфликтов со странами западной демократии. Чем вызвано столь красноречивое молчание? **Во-первых**, руководство республики не утратило надежды получить от МВФ и Всемирного банка некоторую сумму в долларах — так называемый стабилизационный кредит, чтобы на неопределенное время продлить агонию национальной экономики. **Во-вторых**, очевидно, что российско-белорусская интеграция, и прежде всего в части экономического, финансового и "долгового" объединения, весьма сильно пробуксовывает. Россия пока не готова вешать себе на шею еще один дотационный регион. **В-третьих**, так и непонятно, как мировое сообщество отреагирует на президентство Лукашенко, если он не допустит в нынешнем году выборов президента.

На подобном фоне весьма примечательно смотрится распространенное белорусским МИДом сообщение, что *"22 февраля в Люксембурге Совет ЕС принял решение об отмене Общей позиции ЕС от 9 июля 1998 года о визовых ограничениях на въезд в страны ЕС должностных лиц Республики Беларусь"*. Стоит ли говорить, какой резонанс обеспечит официальная пропаганда подобному жесту европейских структур. На самом деле, отмена визовых ограничений означает только одно — Европа желает более деятельно участвовать в решении внутренних белорусских проблем.

Тем не менее приписывать именно новоиспеченному министру Латыпову некие заслуги "по прорыву дипломатической блокады", на мой взгляд, не следует. Президент Лукашенко по-прежнему воспринимается и западными полититиками, и западными обывателями скорее как некая "славянская страшилка", нежели как перспективный политик. Да и сам Александр Григорьевич вряд ли адекватно оценивает нынешние геополитические реалии. Недаром в интервью сотрудникам иранского телевидения белорусский лидер заявил, что он является *"сторонником создания мощного центра"*. Этакого своеобразного *"военно-политического и экономического"* альянса, участниками которого должны стать Россия, Беларусь, Иран, Индия и Китай. Оставим за скобкой, мягко говоря, дипломатические противоречия, которые существуют в отношениях между Индией и Китаем, Индией и Ираном, Россией и Ираном, лучше оценим по достоинству роль, уготованную в подобном союзе Беларуси. Очевидно, что основными угрозами мировое сообщество считает проявления локального сепаратизма, религиозного терроризма, финансовой нестабильности и т.п. Очевидно также, что многие государства, даже непримиримые некогда враги (возьмем хотя бы израильско-палестинские мирные инициативы) пытаются решить проблемы исключительно за столом переговоров, без взаимных угроз и оскорблений. И только ряд одиозных правителей, а также лидеров непризнанных этнических автономий раз за разом бросают вызов мировому сообществу. Президент Лукашенко как раз из такой когорты непримиримых борцов против всех и вся. Так что вряд ли какая солидная держава пойдет на союз с маленькой Беларусью, которая, не имея ни военного, ни политического, ни экономического потенциала, позволяет себе бесчисленное количество оскорбительных заявлений.

Впрочем, смена мидовского руководства была вызвана не столько попыткой изменить внешнеполитические приоритеты, сколько желанием в очередной раз перераспределить влияние на президента Лукашенко. Может быть, это покажется парадоксальным, но назначение Латыпова на министерскую должность свидетельствует скорее о его позиционном проигрыше. Известно, что, пребывая в звании советника президента, Латыпов имел непосредственный контакт с боссом и при этом не имел особой ответственности. Он являлся как бы ТЕОРЕТИКОМ внешнеполитического курса, а все практические провалы списывались на счет министра Антоновича. Усиливающееся влияние Латыпова на президента спровоцировало секретаря Совбеза Виктора Шеймана нащупать компромат и убрать из министерства Антоновича. Убрать именно в пользу Латыпова. Отныне Урал Рамдракович должен проявить себя на дипломатическом поприще как профессионал-практик. Проще говоря, Шейман подставил Латыпова.

Интересно, что подобная "подковерная" канитель происходила на фоне резко сократившихся полномочий министерства иностранных дел, а также сватки за зарубежную госсобственность, развернувшуюся между МИДом и Управлением делами президента. Еще при Антоновиче МИД практически перестал выполнять ряд присущих ему функций. Скажем, раз не проводились протокольные встречи на высшем уровне, постепенно атрофировались функции протокольно-процессуальных отделов. А поскольку в государстве не существовало четкого внешнеполитического курса, белорусские внешнеполитические инициативы практически не звучали на европейском политическом рынке. Более того, МИДу зачастую приходилось выступать лишь в роли извиняющейся стороны, после громогласных заявлений, сделанных не только президентом, но и некоторыми особо ретивыми депутатами Национального собрания. Таким образом, МИД скорее выполнял функции одного из подразделений внутренней пропагандистской машины.

Приход Латыпова, а также слияние под крышей МИДа министерства внешнеэкономических связей и аппарата министра по делам СНГ говорит о том, что внешнеполитическое ведомство должно стать одной из ключевых структур государственного управления. С весьма серьезным "потенциалом влияния".

Правда, работа Урала Латыпова отныне будет оцениваться конкретными категориями и прежде всего тем, насколько "правильно" мировая общественность будет воспринимать президента Лукашенко во второй половине текущего года.

Секреты закулисья

Технология показухи

РАСПРЕДЕЛЕНИЕ СРЕДСТВ, выделенных на удешевление минеральных удобрений

Утверждаю
Министр сельского хозяйства и продовольствия
Ю.Д.Мороз
10.02.99г. № 03-4-1-2/5

Млрд.рублей

Области	Выделено средств всего	Гродненский ПО "Азот" всего	в т.ч. хозяйствам ААН	в т.ч. хозяйствам Белсемена	в т.ч. облсельхозпродам	Гомельский химзавод всего	в т.ч. хозяйствам ААН	в т.ч. хозяйствам Белсемена	в т.ч. облсельхозпродам	ПО "Беларуськалий" всего	в т.ч. хозяйствам ААН	в т.ч. хозяйствам Белсемена	в т.ч. облсельхозпродам	Услуги Белсельхозхимии
Брестская	67,2	26,2	0,4	0,5	25,3	17,3	0,4	0,4	16,5	19,4	0,3	0,3	18,8	4,3
Витебская	60,6	23,6	0,5	0,3	22,8	15,7	0,4	0,2	15,1	17,5	0,3	0,2	17,0	3,8
Гомельская	48,8	19,0	0,7	0,4	17,9	12,6	0,6	0,4	11,6	14,2	0,4	0,3	13,5	3,0
Гродненская	68,3	26,6	0,6	0,5	25,5	17,6	0,5	0,4	[illegible]	19,8	0,4	0,3	19,1	4,3
Минская	82,5	32,1	1,8	0,2	30,1	21,3	1,6	0,2	19,5	23,9	1,2	0,1	22.6	5,2
Могилевская	47,6	18,5	0,3	0,4	17,8	12,3	0,3	0,4	11,6	13,8	0,2	0,3	13,3	3,0
Итого	375,0	146,0	4,3	2,3	139,4	96,8	3,8	2,0	91,0	108,6	2,8	1,5	104,3	23,6
Кроме того. Шкловский р-н	125.0	41,2			41,2	67,8			67,8	10,0			10,0	6
Всего	500,0	187,2	4,3	2,3	180,6	164,6	3,8	2,0	158,8	118,6	2,8	1,5	114,3	29,6

Документ, копию фрагмента которого мы воспроизводим на газетной странице, убедительно показывает, как у нас делается показуха. Он открывает технологию обмана.

Если перевести с бюрократического на нормальный человеческий язык, то в данной таблице указывается, сколько миллиардов рублей получат белорусские аграрии на приобретение удобрений под предстоящий вскоре сев. Всем прекрасно известно, что в Беларуси шесть областей. Но посмотрите таблицу, скрепленную печатью Министерства сельского хозяйства и продовольствия и личной подписью министра Юрия Мороза. В таблице вы найдете (помимо шести) отдельную графу, в которую выделен Шкловский район.

Естественно, возникают вопросы: почему из 120 районов республики выделили один? И не просто один, а именно Шкловский? Наверное, потому, что это — родина президента Александра Лукашенко. И еще, видимо, потому, что праздник "Дожинки" в 1999 году запланирован именно на Шкловщине.

А представляете, что это будет за торжество, если вдруг местные хозяйства соберут обычный для них урожай? Как-то, пожалуй, некрасиво получится, если реальные урожаи окажутся в два-три раза ниже, чем в лучших районах республики. Скажем, в том же Несвижском, где проходили "Дожинки-98". А посему высшие власти уже приняли меры, чтобы осенью заявить о небывалом трудовом подарке земляков своему любимому президенту. И в самом деле, обратите внимание: одному Шкловскому району выделено 125 миллиардов рублей, что почти в три раза больше, чем всем остальным районам той же Могилевской области. Один Шкловский район получит "витаминов" для улучшения плодородия больше, чем, к примеру, Гомельская и Гродненская области вместе взятые.

Естественно, власти постараются, чтобы о "секретах" высоких урожаев люди не узнали. Но недаром говорят — шила в мешке не утаишь.

Понятно, даже министр в Беларуси — человек подневольный. Но ему стоит задуматься над тем, что ждет всю Беларусь, если в Шкловский район поступит запланированное количество удобрений. Ведь и без них шкловская земля щедро подарила президента Александра Лукашенко, генерального прокурора Олега Божелко, председателя правления "Беларусбанка" Надежду Ермакову, заместителя председателя Палаты представителей Владимира Коноплева... Действительно, урожайный на кадры край! Что же станет с Беларусью, если на Шкловщине получат на самом деле небывалый в тамошних местах "урожай"? Не захлестнет ли Беларусь новая шкловская волна кадров, выросших благодаря урожаю-99?

Владимир ГЛОД.

Громкое дело

Адвокату Вере Стремковской объявлен строгий выговор за... усердие, проявленное при защите Василия Старовойтова

Судя по всему, в белорусском правосудии проводится целенаправленная политика отстранения неугодных режиму юристов от профессиональной деятельности. Наиболее наглядно просматривается это в "громких" политических делах. Одно из них — дело Старовойтова. Судья Н.Чмара своей властью лишила обвиняемого юридической помощи со стороны известного адвоката Гарри Погоняйло — защитника от Белорусского Хельсинкского комитета. Одновременно она предприняла энергичные шаги по отстранению от дела и адвоката Стремковской, написав на Веру Валентиновну письмо в коллегию адвокатов.

Полагаю, что юридический портрет председателя Кировского районного суда будет неполный без перечня "прегрешений" адвоката, составленного Надеждой Чмарой.

Итак, Вера Стремковская, как вытекает из обращения Н.Чмары, виновата в том, что:

1. Заявляла отвод председателю суда (то есть Н.Чмаре. — **В.Щ.**);

2. Заявляет ходатайства об освобождении из-под стражи подзащитного в связи с ухудшающимся состоянием его здоровья (об этом свидетельствует постоянное дежурство в зале суда врача. — **В.Щ.**);

3. Ходатайствовала о направлении дела на дополнительное расследование (раздельный судебный процесс Старовойтова и Леонова, обвиняемых по одному уголовному делу, является грубейшим процессуальным нарушением. — **В.Щ.**);

4.Собирает всевозможные сведения, касающиеся обстоятельств дела (получила на руки заключение эксперта. — **В.Щ.**);

5. Довела до врача, дежурившего в зале суда, информацию об ухудшении здоровья пациента (Старовойтова. — **В.Щ.**);

6. Выясняет дополнительные обстоятельства дела у свидетелей, потерпевших, экспертов до и после судебного заседания (адвокат спрашивала у тюремного врача о всеисцеляющем лекарстве бисептол, которым тот лечит весь громадный букет болезней арестанта Старовойтова. — **В.Щ.**);

7. Склоняет судей к изменению меры пресечения подзащитному (многократно, в том числе и после судебного заседания, пытается доказать судьям необходимость освободить из-под стражи серьезно больного подсудимого Старовойтова. — **В.Щ.**);

8. Ободряет своего клиента, вселяя в него надежду на благополучный исход дела (на справедливость судей. — **В.Щ.**);

9. Применяет всевозможные способы для защиты клиента (дает советы Старовойтову, как вести себя в ходе судебного процесса. — **В.Щ.**);

10. Заявила отвод заседателю суда (за обман участников процесса о причине переноса судебного заседания. — **В.Щ.**);

11. Затягивает сроки судебного процесса (задает в ходе судебного исследования много вопросов председательствующему и прокурору. — **В.Щ.**).

О юридической необоснованности обвинений Надежды Чмары говорит, видимо, уже тот факт, что даже очень лояльный к режиму президиум столичной коллегии адвокатов отверг 10 из 11 судейских претензий и рассматривал лишь шестой пункт — внесудебная полемика (обсуждение, выяснение каких-то проблем, вопросов. — **В.Щ.**). За проявленное усердие в деле защиты участника Великой Отечественной войны, дважды Героя Социалистического Труда Василия Старовойтова адвокату Стремковской объявлен... (нет, не благодарность) "строгий выговор". Это уже второе наложенное на Веру Валентиновну взыскание. Первое (выговор) объявлено также за громкое политическое дело — дело Андрея Климова.

Из коллегии адвокатов Веру Стремковскую пока не отчислили. Так сказать, сделали последнее высочайшее предупреждение.

Валерий ЩУКИН, правозащитник.

Надвор'е

25 і 26 лютага на тэрыторыі рэспублікі захаваецца воблачнае з праясненнямі надвор'е. 25-га і ўначы 26-га — снег, мяцеліца; удзень 26-га месцамі кароткачасовы снег. Вецер паўночна-заходні, 5—10 м/с, 25-га месцамі парывы да 15—20 м/с. Тэмпература паветра 25-га ўначы — -3...-8, удзень 0...-5; 26-га ўначы — -6...-11, удзень — -4...+1.

Пр. Марыі, Таццяны, Аляксея, Антона, Мялеція, Яўгена.
К. Віктара, Цэзара.

90 гадоў з дня нараджэння Сяргея Дарожнага (сапр. С. М. Серада; 1909—1943), беларускага паэта.

ЛЮТЫ
25
'99 ЧАЦВЕР

Усход 7.08
Захад 17.39
Даўж. дня 10.31

Перш. квадра 23 лютага
Захад 5.14
Усход 13.29

Кадравая ракіроўка ў Мінсельгасхарчы

Старшыня Камітэта па хлебапрадуктах пры Мінсельгасхарчы Міхаіл Петрашкевіч, ён жа намеснік міністра сельскай гаспадаркі і харчавання, падаў заяву аб вызваленні ад займаемай пасады па ўласным жаданні. Аб гэтым карэспандэнту БелТА паведамілі ў галоўным упраўленні кадраў і аграрнай адукацыі Мінсельгасхарча.

Дарэчы, ад далейшых каментарыяў наконт гэтага ў аграрным ведамстве палічылі за лепшае ўстрымацца. У самім жа Камітэце па хлебапрадуктах сцвярджаюць, што матывам, які прымусіў Міхаіла Петрашкевіча да добраахвотнай адстаўкі, стала быццам бы незадавальняючая арганізацыя закупкі збожжа і вытворчасці камбікорму. Хоць, падкрэсліваюць тут, права на існаванне заслугоўваюць і іншыя версіі.

За кітайскімі шубамі палякі едуць у Беларусь

Новы від тавару, які зацікавіў палякаў, з'явіўся на базары ў Гродне. Жыхары прыгранічных абласцей Польшчы хутка зразумелі, што з Беларусі ў Польшчу стала выгадна вазіць шубы з натуральнага футра. Кошт іх на базары ў Гродне не перавышае 100 долараў, а калі пашанцуе, то добрую шубу можна купіць і за 50—60. А ў Польшчы такія грошы ў магазінах каштуюць у 2—3 разы даражэй. Але, як кажуць самі польскія чаўнакі, на гродзенскім рынку прадаюцца шубы ў асноўным кітайскай вытворчасці.

Юрась ЗЯНКОВІЧ.

Трактарыст — небяспечная прафесія?

Сумную статыстыку прывёў на пасяджэнні калегіі Камітэта па інспекцыі працы пры Міністэрстве працы Рэспублікі Беларусь, якое было праведзена ў Віцебску, галоўны дзяржаўны інспектар працы Іван Селядзеўскі. У мінулым годзе на вытворчасці загінулі 294 чалавекі, 692 атрымалі цяжкія траўмы. Найбольш небяспечнай у рэспубліцы можна лічыць працу трактарыста — 15 працэнтаў няшчасных выпадкаў са смяротным зыходам адбылося з прадстаўнікамі гэтай прафесіі. Далей у пераліку па ступені небяспечнасці знаходзяцца вадзіцелі (11 працэнтаў), слесары (8), электраманцёры (5), вартаўнікі (4). Больш як 40 працэнтаў загінуўшых атрымалі смяротныя траўмы, знаходзячыся ў нецвярозым стане.

Вольга СІДАРОВІЧ.

Гродзенскія малакавозы

Першы крок да асваення імпартазамяшчальнай тэхнікі зрабілі на Гродзенскім механічным заводзе, пачаўшы серыйны выпуск аўтацыстэрн для перавозкі малака. Тэрмін эксплуатацыі іх дасягае 15 гадоў, пры гэтым кошт такой тэхнікі намнога танней за імпартныя.

Патрэбнасць у малакавозах, паводле звестак Мінсельгасхарча, вылічваецца не адной сотняй. Справа ў тым, што парк іх некалькі гадоў практычна не абнаўляўся. Таму недахопу ў заказах не будзе.

У гутарцы з карэспандэнтам БелТА дырэктар прадпрыемства Генадзь Гарбацэвіч адзначыў, што ў перспектыве тут распачнуць выпуск ёмістасцей для захоўвання нафтапрадуктаў. Акрамя таго, завод арыентуецца на выпуск некаторых іншых відаў імпартазамяшчальнай прадукцыі.

Канстанцін БАЛАТЭВІЧ.

Выбар

Суддзя з Бабруйска Юрый Сушкоў не захацеў быць прыгонным

Не ўсе дзяржаўныя служачыя гатовы моўчкі выконваць любыя загады "зверху". Днямі здарыўся выпадак, пакуль што беспрэцэдэнтны для Беларусі: палітычнага прытулку ў Германіі папрасіў суддзя. Гэта супрацоўнік Ленінскага раённага суда г. Бабруйска Юрый Сушкоў.

Незадоўга да ад'езду ў замежжа спадар Сушкоў напісаў на імя начальніка Упраўлення юстыцыі Магілёўскага аблвыканкама Анатоля Мальцава заяву. Яе тэкст ёмка ўклаўся ў адзін сказ: "Прашу Вас звольніць мяне па ўласным жаданні ў сувязі з маімі маральнымі і палітычнымі перакананнямі, паколькі я больш не магу паступацца сваім сумленнем, прынцыпамі і правасвядомасцю, стоячы на варце "закона" таталітарнага рэжыму, кіраванага дыктатарам Лукашэнкам А.Р."

Перад тым як пакінуць Беларусь, Юрый Сушкоў больш падрабязна распавёў журналістам аб прычынах свайго выбару.

"Белая варона" правасуддзя па-беларуску

Перш чым стаць суддзёй, Юрый Сушкоў вучыўся на Украіне. Тры гады таму назад ён скончыў Нацыянальную юрыдычную акадэмію імя Яраслава Мудрага ў Харкаве. Потым працаваў следчым пракуратуры ў родным Бабруйску. Дзяржава не адразу даверыла яму вяршыць людскія лёсы ў судовай зале: перад тым, як суддзю прызначыў на пасаду сваім указам кіраўнік дзяржавы, быў год стажыроўкі.

Года працы ў судзе сталася дастаткова, каб малады чалавек з юрыдычнай адукацыяй "згубіў" усялякую надзею на справядлівасць у сваім родным доме (Рэспубліцы Беларусь)". [illegible]

Напрыклад, у 1998 годзе Ю.Сушкову давялося разглядаць скаргу на арышт некалькіх грамадзян (Вежнаўца, Сілкіна, Сараева і іншых), якія знаходзіліся пад следствам. Суд знайшоў шэраг парушэнняў з боку следчых органаў (не была ўзбуджана крымінальная справа, парушаліся тэрміны ўтрымання пад вартай, адсутнічалі доказы віны і г.д.). Пасля паведамлення ў Магілёўскі абласны суд [illegible] намеснік старшыні гэтага суда А.Ткачоў у тэлефоннай гутарцы [illegible] забараніў змяняць меру стрымання. Па яго словах, такія "надта мяккія" пастановы будуць тут жа адменены вышэйстаячай інстанцыяй. [illegible] Ткачоў адказаў: маўляў, колькі можна іх слухаць, няма чаго ўвогуле звяртаць увагу на адвакатаў. Тым не менш неўзабаве людзі, [illegible] былі вызвалены, а крымінальная справа супраць іх — спыненая. Гэта адбылося толькі пасля ўмяшання прадстаўнікоў Расійскай Федэрацыі, грамадзянамі якой аказаліся двое незаконна зняволеных.

У [illegible] мінулага года Юрыю Сушкову выпала вырашаць пытанне аб адмене адтэрміноўкі выканання прысуду (пазбаўленне волі) грамадзяніну В.Фалецкаму. Згодна з дакументамі, якія паступілі ў суд з міліцыі, Фалецкі парушыў рэжым "адтэрміноўкі" пакарання: неаднаразова прыцягваўся да адміністрацыйнай адказнасці. Аднак, як высветлілася, адміністрацыйныя арышты гэтага грамадзяніна былі незаконнымі. Рашэнні аб іх выносіліся па просьбах супрацоўнікаў міліцыі, якія забіралі чалавека з дому дзеля так званай аператыўнай распрацоўкі.

З-за незаконных адміністрацыйных спраў Фалецкага суддзя Сушкоў быў вымушаны пакінуць у сіле адтэрміноўку выканання прысуду. [illegible]

Юрый Уладзіміравіч [illegible]

Прыкладна за год працы ў судзе ён тройчы [illegible]

Караючы меч... "беспредела"

Суддзя Сушкоў разглядаў справу двух бабруйскіх мытнікаў — Патарыкіна і Дразда, абвінавачваемых ва ўчыненні наўмысных службовых злачынстваў. Нягледзячы на тыпова "гаспадарчую" падаплёку справы (яна была звязана з парушэннямі на Бабруйскім гідролізным заводзе), на думку Сушкова, меліся ўсе прыкметы заказной. Выкрыў парушальнікаў сам прэзідэнт Лукашэнка, паставіўшы расследаванне пад асабісты кантроль.

Меркавалася, што абодва мытнікі будуць пакараны строга. Аднак суд не знаходзіў доказаў наўмыснага злачынства. Падсудны Патарыкін увогуле мог быць апраўданы. Пракурор па справе мытнікаў выказаў сваім калегам сумненні ў абгрунтаванасці магчымага строгага прысуду. І тады пачаўся ціск на суддзю. У кабінет Юрыя Сушкова завітаў чалавек, які прадставіўся супрацоўнікам КДБ Рэспублікі Беларусь і выказаў свае парады, якія больш нагадвалі карэктныя пагрозы. У гэты ж дзень Сушкоў меў гутарку са старшынёй Ленінскага райсуда Мікалаем Семянюком. Пачуў зноў-такі "сяброўскую" параду: не звязвацца, інакш будзе кепска і самому суддзі, і ягоным калегам. КДБ тым часам дэманстраваў усемагутнасць. Аднойчы з самага ранку на працэс мытнікаў быў прывезены з Мінска намеснік начальніка Дзяржаўнага мытнага камітэта, які, паводле назіранняў суддзі, паводзіў сябе ў якасці сведкі ненатуральна і вельмі скавана. У выніку мытнікі былі асуджаны Сушковым на 2,5 і 4,5 гады турмы адпаведна. Іх сваякам суддзя заявіў, што вынес такі прысуд не без уціску КДБ. Ледзь удалося пазбегнуць прысутнасці ў зале афіцыйнага тэлебачання, што рыхтавалася зафіксаваць "справядлівае пакаранне". "Удзельнічаючы ў расследаванні, чэкісты, бывае, выкарыстоўваюць тэлебачанне дзеля таго, каб "запечатлеть" момант вынясення прысуду. Такім чынам як быццам рыхтуецца кампрамат на таго ж суддзю: ты ўжо, маўляў, "засвяціўся" сваім прысудам, а таму мусіш быць з намі", — лічыць Юрый Сушкоў.

Дарэчы, недзе праз тыдзень пасля асуджэння мытнікаў Юрый Уладзіміравіч даведаўся, што "наверсе" задаволены вынесеным ім прысудам. Як і можна было чакаць, пакаранне мытнікам не змяніла і вышэйшая судовая інстанцыя.

Як ужо адзначалася, Юрый тройчы апраўдваў падсудных за недастатковасцю доказаў іх віны. Да таго ж ён лічыў ненармальнай сітуацыю, калі трэба хадзіць ды пытаццца ў начальства, які тэрмін уляпіць чалавеку. "Пакаранне вызначана ў рамках закону", — казаў Сушкоў.

Кантрасты

Бабруйск, з ласкі тамтэйшых "ахоўнікаў парадку", — горад кантрастаў. Тут, як сказаў на прэс-канферэнцыі Ю.Сушкоў, на волю іншы раз выпускаюцца асобы сумніўных паводзін, затое агаварыць сябе могуць прымусіць любога, кінуўшы за краты на некалькі сутак (па адміністрацыйных артыкулах, скажам, 156-м — дробнае хуліганства — ці 159-м — знаходжанне ў нецвярозым стане). Толькі адзін суддзя па адміністрацыйных справах ніколі не вынес арышту на падставе адной просьбы міліцыянтаў. І ім з'яўляецца Раман Сівак, які прарабіў у Ленінскім судзе каля чатырох месяцаў, пасля чаго трапіў за краты па абвінавачванні ў хабарніцтве. Яшчэ будучы на волі, Р. Сівак неаднаразова скардзіўся на пагрозы расправы з боку начальніка Ленінскага РАУС Бабруйска Касцяневіча і намесніка начальніка па аператыўнай рабоце гарадскога УУС Беляўскага...

Больш пашанцавала вопытнаму суддзі па крымінальных справах Сяргею Жабчанку, вопытнаму спецыялісту, які апраўдаў дырэктара "Фандока" Таранава, нягледзячы, што і там быў "асабісты кантроль" улад. Сяргея Іванавіча проста імгненна звольнілі з працы. На шчасце, яму ўдалося ўладкавацца адвакатам. Выпадак нетыповы. Часцей суддзі-выгнаннікі становяцца проста нікому не патрэбнымі...

"Быў абсалютна праў Валерый Шчукін, калі пісаў пра зрошчванне міліцыі з судовай уладай", — гаворыць Юрый Сушкоў. Ён мае дакладныя звесткі аб прымяненні пытак пры "аператыўнай распрацоўцы" арыштаваных. Аб гэтым неаднойчы гаварылі самі ж аператыўнікі. Вядомы выпадак, калі ў 1997 годзе ў Бабруйску быў забіты рабочы Касцян. Мікалай Палевіч, тады следчы раённай пракуратуры, затрымаў групу моладзі, якая без прад'яўлення абвінавачвання была арыштаваная на 10 сутак. Увесь гэты час з імі праводзілася "аператыўная работа" ў мясцовым КПЗ. Інфармацыя "куды трэба" пайшла "пераможная": падазроныя нібыта не толькі забілі рабочага, распранулі труп і адабралі грошы, але і "стварылі фашысцкую арганізацыю", "вырашылі ўсіх забіваць"... Яшчэ крыху працы — і будзе "чыстасардэчнае прызнанне". Калі тэрмін арышту скончыўся і маладых людзей выпусцілі, Палевіч прызнаўся: "Мне не хапіла пары сутак, каб іх "дадавіць". На працягу месяца забойства было раскрыта. Злачынцамі аказаліся зусім іншыя людзі. Па словах жа аднаго з "недодавленных" маладых людзей, ён сапраўды быў блізкі да ўзяцця забойства на сябе.

У той жа час Юрый Сушкоў быў вымушаны выпусціць з-пад варты грамадзяніна Іванова, абвінавачваемага па артыкулах 107 і 202 Крымінальнага кодэксу РБ. Хранічны алкаголік, Іваноў пастаянна збіваў жонку, пагражаючы ёй забойствам. Яго арыштавалі пасля нанясення жанчыне цялесных пашкоджанняў. Але суддзя Сушкоў быў папярэджаны, што ў любым выпадку справа Іванова будзе вырашана станоўча з дапамогай сваяцкіх сувязяў у абласной пракуратуры...

Што далей?

Папрасіць палітычнага прытулку ў цывілізаванай краіне, сказаць на ўвесь свет пра парушэнні правоў чалавека ў Беларусі, бачаныя "знутры", урэшце, напісаць пра ўсё гэта кнігу — такія планы Юрый Сушкоў меў яшчэ год таму. Мінулай восенню ягоны зямляк Юрый Рыжы, што працаваў у Маскве, быў гатовы дапамагчы апальнаму суддзі. Па тэлефоне дамовіліся пра сустрэчу ў Бабруйску праз тыдзень. Аднак з жывым журналістам-міжнароднікам Юрыем Рыжым ён не ўбачыўся, у горад прывезлі ягоны труп. Абставіны гвалтоўнай смерці дакладна невядомыя. У страўніку, згодна з афіцыйнымі звесткамі, знойдзены морфій.

Сам за сябе гаворыць той факт, што суддзі ў нашай краіне — "невыязныя" асобы. Юрый Сушкоў сутыкнуўся з вялікімі праблемамі пры афармленні замежнага пашпарта. У Магілёўскім абласным упраўленні юстыцыі яму паведамілі, што суддзям прынцыпова не падпісваюць заяву формы 1-ВВ, без якой немагчыма атрымаць ніякую візу. "Рэжым, відавочна, баіцца інфармаванасці суддзяў, якія могуць распавесці праўду пра Беларусь", — лічыць Сушкоў, прыгадваючы, які скандал ўчыніў афіцыйны Мінск пасля выказванняў у ЗША адваката Веры Страмкоўскай. Аформіць дакументы на выезд усё ж удалося, хоць і з пэўнымі цяжкасцямі. Апошнія два тыдні будучы палітычны ўцякач знаходзіўся калі не на цалкам нелегальным, то, прынамсі, на паўлегальным становішчы.

Тыя, хто сёння трымае ўладу, змагаюцца з апазіцыяй рознымі спосабамі. У тым ліку і выкарыстоўваючы судовыя інстанцыі. Становішча суддзяў Юрый Сушкоў расцэньвае як "сапраўднае прыгоннае права".

На рахунку Беларусі стала на аднаго палітычнага эмігранта болей. Тым не менш наша грамадства атрымала *Учынак*. А гэта ўжо нямала.

У рэжыма Лукашэнкі стала на аднаго прыгоннага менш.

Кожны робіць свой выбар сам.

Тацціяна СНІТКО.

Сюрприз

Оригами для тебя

Впереди весна. Хочется любви. А ее, как водится, не хватает. Особенно в период повального авитаминоза. Видимо, поэтому молодежный образовательный союз "Фиальта" и решил увеличить количество любви на душу населения Республики Беларусь. Во всяком случае, именно под таким девизом в последний день зимы на проспекте Ф.Скорины, начиная с двух часов дня, всем прохожим будут дарить оригами — супероригинальные поделки из бумаги.

В прошлом году подобная акция проходила в День святого Валентина. Нынешняя акция посвящена проводам зимы и весенней любви.

Марина ВИШНЕВСКАЯ.

Крыўдна!

На адзенне больш за 100 тысяч міліцыянтаў у дзяржавы сродкі ёсць, а вось на 100 ахоўнікаў службы авіяцыйнай бяспекі — не хапае...

Гэтай зімой карыстаўся паслугамі аэрапорта "Мінск-2". Шмат разоў на пероне заўважаў фантастычныя фігуры — чымсьці напамінаючыя палонных немцаў пад Сталінградам. Апранутыя як беспрытульнікі ці бамжы: хто ў дрэнны, пэўна дзедаў, кажух, хто — у ватоўкі ці рознакаляровыя світкі розных калібраў, зашмальцаваныя да бляску ватныя штаны, валёнкі ўсіх масцей, старыя буркі, боты. Некаторыя шыкуюць вайсковым ці міліцыянскім адзеннем. Усе гэтыя людзі — так званыя ахоўнікі службы авіяцыйнай бяспекі (САБ).

Праз аэрапортаўскі перон праходзіць мноства людзей: бізнесмены і турысты, госці з краін СНД і далёкага замежжа, супрацоўнікі і экіпажы замежных авіякампаній. Самае цікавае, што побач з ахоўнікамі раз-пораз праязджаюць у шыкоўных лімузінах сучасныя паны і паненкі, нават самы галоўны пан. Але праз адцененае шкло яны нічога не заўважаюць. І асабіста мне, напрыклад, вельмі сорамна і балюча робіцца на сэрцы: ні адзін з чыноўнікаў не заўважыў, не задумаўся, што гэтыя людзі — адзін з вонкавых твараў дзяржавы.

Рэзюме: на адзенне больш за 100.000 міліцыянтаў у дзяржавы сродкі ёсць, а вось на 100 ахоўнікаў службы авіяцыйнай бяспекі — не хапае...

З павагай —

І.АЛЕЙНІК.

Мінск.

Стоп-кадр

Молодой человек старается достать один из призов — бутылку водки — на верху столба во время празднования Масленицы в поселке Колодищи Минского района.

Фото IREX/ProMedia.

У Салігорску будзе адкрыты вышэйшы каледж інжынераў горнай прамысловасці

З новага навучальнага года ў Салігорску адкрыецца вышэйшы каледж. Спачатку ён будзе рыхтаваць інжынераў для горнай прамысловасці, а ў перспектыве тут будуць створаныя фінансавы і юрыдычны факультэты.

На сённяшні дзень горных інжынераў для прадпрыемстваў Салігорска рыхтуюць у Санкт-Пецярбурзе. Са з'яўленнем сваёй вышэйшай навучальнай установы вырашэнне кадравай праблемы для салігорскага вытворчага аб'яднання "Беларуськалій" значна спросціцца.

Аляксандр ПАПОВІЧ.

Збожжаўборачныя камбайны з віцебскай маркай?

Ідэя стварэння віцебскага збожжаўборачнага камбайна становіцца ўсё больш рэальнай. Як паведамілі карэспандэнту БелТА ў Віцебскім аблвыканкаме, акрамя германскай кампаніі "КЛААС", з якой вядуцца перагаворы наконт інвесціравання праекта, што ацэньваецца ў 50 мільёнаў нямецкіх марак, магчымасцю размяшчэння на тэрыторыі вобласці вытворчасці па выпуску агрэгатаў зацікавіўся амерыканскі канцэрн "Джон Дзір".

Вольга СІДАРОВІЧ.

"Вымпел" — на афрыканскім кантыненце

Адна з нігерыйскіх фірм, якой пастаўляе сваю прадукцыю адкрытае акцыянернае таварыства "Віцебскі прыборабудаўнічы завод", звярнулася да прадпрыемства з прывабнай прапановай. Нігерыйцы гатовы выступіць партнёрамі віцябчан па вырабе гадзіннікаў "Вымпел". Афрыканскія прадпрымальнікі прапануюць для іх механізмы японскай вытворчасці. "Вымпелы" з новай начынкай будуць больш прэстыжнымі на сусветным рынку прыбораў дакладнага часу і, на думку партнёраў, змогуць заваяваць, акрамя афрыканскага, яшчэ і лацінаамерыканскі кантынент.

Пакуль пастаўкі прыборабудаўнічага завода ў далёкае замежжа ў асноўным абмяжоўваюцца Афрыкай. Аднак перавагу афрыканцы, а яшчэ больш — афрыканкі, аддаюць ювелірным вырабам віцебскага завода. Толькі завушніц пастаўляецца на кантынент больш як 200 відаў. Ручныя гадзіннікі віцебскай зборкі з японскімі механізмамі могуць папоўніць пералік прадукцыі, якая экспартуецца ў далёкае замежжа, ужо ў гэтым годзе.

Вольга СІДАРОВІЧ.

Ліквідавана Беларуская хрысціянска-дэмакратычная партыя

Вярхоўны суд Беларусі прыняў рашэнне аб ліквідацыі Беларускай хрысціянска-дэмакратычнай партыі (БХДП). Як паведамілі БелаПАН ва ўпраўленні грамадскіх арганізацыяў і аб'яднанняў Міністэрства юстыцыі, прычынай закрыцця партыі стала адсутнасць рэальнай палітычнай дзейнасці, а таксама непрадастаўленне ў Мінюст дакументаў пра колькасць сяброў партыі і наяўнасць партыйных структур. БХДП праіснавала на палітычнай арэне Беларусі больш за чатыры гады.

Юрый ПАЦЁМКІН.

За чашечкой кофе с Мариной КОКТЫШ

Сколько стоит боль

Александр Гладченко — заместитель директора Минского хореографического колледжа. А вообще он — реабилитатор от Бога. Поэтому я сразу поинтересовалась:

— Сколько сейчас стоит курс реабилитации у Гладченко?

— Деньгами это не измеряется. Представляете, ко мне привозят человека, который не может ходить. Я делаю три вида массажа, и уже буквально после нескольких сеансов он от меня выходит на своих собственных ногах...

— Говорят, Вы лечили трехкратную олимпийскую чемпионку Татьяну Самусенко?

— Это правда. На квартиру известнейшей спортсменки напали рэкетиры, и она сбросилась со второго этажа. В итоге — шесть переломов на правой ноге. Она ездила лечиться в Германию, Израиль — безрезультатно. Я ее за семь дней заново научил ходить. В Спорткомитете она сказала: "Вы меня отправили к Гладченко инкогнито, хотя бы заплатите ему. Он меня поставил на ноги". Что вы думаете? Чиновники от спорта даже не позвонили и не поблагодарили... Но это пустяки. Самусенко нужно было еще раз пройти у меня дополнительный курс лечения. Я звоню ей, спрашиваю, почему не приходит. Она отвечает: "Я знаю, сколько стоит подобная реабилитация на Западе. Мне нечем платить. А бесплатно к тебе идти лечиться мне стыдно..." Вот и попробуй ответь на вопрос: "Сколько это стоит?.." То же самое было со сборной по хоккею. Я за четыре дня поставил на ноги вратаря, с которым отказались работать врачи. И только благодаря мне он поехал на Олимпийские игры...

— Вы же могли озолотиться!..

— Да, я бы запросто мог свое искусство реабилитации превратить в золотую жилу. Но, чувствую, если займусь чистым бизнесом, положительная энергетика меня оставит. Я — человек под Богом. И мне нельзя с деньгами связываться. Поэтому, когда у меня спрашивают: "Сколько стоит?" — я всегда говорю: "Скажи спасибо, поставь Богу свечку и уйди. Если хочешь — оставь конверт". Хотя массажист, окончивший Институт физкультуры, за сеанс легкого поглаживания берет от 15 долларов...

— Говорят, что Александр Гладченко — самый богатый реабилитатор Беларуси. Часто ли Вы рассчитываете на человеческую благодарность?

— За восемнадцать лет я многих поставил на ноги. И если бы каждый из них в свое время заплатил мне хотя бы по доллару, я бы уже давно имел хорошую трехкомнатную квартиру в центре города, дачу и две машины. И купил бы себе в Москве кандидатскую диссертацию. Но... Я вынужден сегодня снимать однокомнатную хрущевку.

— Методом биомеханической стимуляции можно лечить все? Как к нему относятся на Западе?

— В Беларуси это, к сожалению, не находит распространения. Хотя в других уголках света мою методику все больше и больше начинают использовать. Естественно, пиратским образом.

Белорусской методике по пластике и координации в Европе равных нет. А мы почему-то предпочитаем бешеные деньги тратить на рекламу дешевых американских аэробик, шейпингов, отрекаясь тем самым от качественной, истинно белорусской школы.

Конечно, не могу сказать, что я такой крутой, все могу лечить. Нет, метод биомеханической стимуляции — не панацея, с ее помощью не срастишь кости рук при переломе, не вылечишь язву желудка. Но там, где важен массаж, где от притока свежей крови и лимфы зависит полноценная работа какого-то органа — там метод биомеханической стимуляции чрезвычайно эффективен.

— Многие дипломированные врачи знают, что такое биомеханическая стимуляция, но люди все равно идут лечиться к Вам. О чем это говорит?

— Скальпель продается в любой аптеке, но хирургами становятся не все... А если серьезно, я не лечу, а занимаюсь спортивной реабилитацией. И никакого отношения к медицине вообще не хочу иметь. У меня просто очень высокий положительный эффект с точки зрения медиков.

— Вашим методом можно поднять человека, который не верит в него?

— Я в каждого больного вкладываю свою душу, сердце, сопереживаю ему. И если человек не верит в мой метод, он верит мне, в мое искреннее желание помочь... Я хочу, чтобы все были здоровыми. В 45 — 50 лет у людей начинаются проблемы с тазобедренным суставом, спиной, поясницей, позвоночником, лишним весом. Цена часового занятия в некоторых спортивных залах доступна не всем, а то, что предлагаю я, можно делать даже дома в туалетной комнате. Сейчас модно баловаться наркотиками, пить водку. А я хочу, чтобы вошел в моду здоровый образ жизни. К примеру, в хореографическом колледже по моей системе работают пятьдесят женщин. Я занимаюсь с ними суставной и дыхательной гимнастикой, элементами рукопашного боя и хореографией, разрабатываю у них гибкость и выворотность суставов. За год они сбрасывают до 30 килограммов лишнего веса, возвращаются в свои семьи, выходят замуж за иностранцев... Все они ко мне приходят гадкими утятами, с какими-то физическими недостатками, психологическими проблемами. А уходят совершенно другими людьми. Я даю им степень свободы не только в суставах, но и в мыслях.

— Александр Гладченко — тренер по спортивной борьбе. Вы поднимаете стокилограммовую штангу и этими же могучими руками делаете женщинам косметический массаж лица. К тому же Вы ведете у женщин аэробику...

— Вместе со своим другом, балетмейстером-постановщиком Юрием Лапшой мы создали танец для людей, свободных в своих движениях. Назвали его арт-мобил — искусство движения. В идеале — это истинно народная программа и методика, профессионально-прикладная подготовка для людей с высоким интеллектуальным уровнем. Мы с ним в столичном Институте культуры на основе арт-мобил вели курс хореографии. Не смейтесь, но на хореографию шли те, кто провалил экзамены на библиотековедение. Обычные деревенские девочки — крепкие, хорошо сбитые. Собственно, это было на руку: я изо всех сил хотел доказать, что арт-мобил — система не для избранных, она доступна всем. Я набрал на самом деле гадких утят, а слепил из них прекрасных лебедей...

— Насколько я знаю, Вам не раз предлагали работу за рубежом. Что до сих пор держит Вас в Беларуси?

— Если до 50 лет не сделаю задуманного, уеду. Обидно, когда ты стремишься сделать как можно лучше, а всем наплевать...

— Но ведь к Вам на поклон приходит много известных людей. Среди них и те, кто сейчас держит штурвал власти. Неужели они в знак благодарности не могут посодействовать в открытии реабилитационного центра?

— Просить у них — для меня унижение. К тому же эти люди ничего просто так не дают. А мне бы не хотелось бежать с ними в одной упряжке...

— Большой вред любой инициативе всегда наносит зависть. Вам часто приходится сталкиваться с этим понятием?

— Она искушает почти каждого. Когда сталкиваюсь с откровенно черной завистью в свой адрес, стараюсь непременно пожелать, чтобы и у человека, ужаленного в сердце этой мерзкой гидрой, все было так же хорошо, как и у меня.

— Ваша самая запомнившаяся победа над человеческим недугом?

— Та женщина фактически не могла ходить. Я очень много вложил в нее, и она стала смотреть на меня не как на спасителя-реабилитатора, а как на желанного мужчину. Из-за этого в конечном итоге нам пришлось расстаться...

— У каждого целеустремленного человека есть своя программа-минимум и программа-максимум. Предположим, создаст Гладченко свой реабилитационный центр, а что дальше? Будете обслуживать исключительно элитарную публику, как Дикуль в Москве?

— Планирую заниматься исключительно творческой работой. К тому же я никогда в жизни по-человечески не отдыхал и с удовольствием бы попутешествовал...

...В самом конце нашего разговора Александр Васильевич сказал: "Знаете, все-таки я — счастливый человек. У меня есть семья, дочь, внук, друзья, враги, любимая работа. Я высоко поднимался и больно падал. Зарабатывал очень приличные деньги: когда люди получали 120 рублей, я в качестве спонсора Хореографического колледжа покупал билеты на концерты по 70 тысяч. Когда у меня есть деньги, я живу широко. Когда их нет — ну что ж, в фавориты выходит кусок черного хлеба. И все богатые ко мне приходят, берут кусочек хлебца с солью и приговаривают: "Ничего вкуснее в жизни не пробовали!.." Кто-то утверждает, будто у меня аура особенная. На самом же деле я просто знаю код к замку жизни. Поэтому мне легко. Хотя... Для полного счастья все равно чего-то не хватает. Только чего?.."

Дзяржаўныя структуры Беларусі адмовіліся ад удзелу ў міжнароднай канферэнцыі па судовай абароне правоў чалавека

Старшыня Беларускага Хельсінкскага камітэта Таццяна Процька паведаміла ў гутарцы з карэспандэнтам БелаПАН пра тое, што 26—27 лютага ў Мінску адбудзецца міжнародная канферэнцыя "Судовая абарона правоў чалавека: міжнародны вопыт і Беларусь". Гэты прадстаўнічы форум арганізаваны пры падтрымцы Міжнароднай Хельсінкскай федэрацыі, TACIS, фонду галандскага ўрада. У мерапрыемстве возьмуць удзел як беларускія праваабаронцы і юрысты, так і спецыялісты ў гэтай галіне з краін блізкага і далёкага замежжа. Прагучаць даклады па тэмах: "Судовая рэформа ў Расіі: вопыт, праблемы, перспектывы", "Еўрапейскія стандарты ў сферы судавытворчасці" (Савет Еўропы), "Рэформы судовай сістэмы Чэхіі", "Нідэрландская судовая сістэма", "Набор і навучанне суддзяў у Швецыі", "Ці памяншаюць жорсткія пакаранні злачыннасць?" (Дацкі Вярхоўны суд). Прагучаць выступленні гасцей з Літвы, Эстоніі, Малдовы.

Потым будзе арганізавана дзелавая гульня — вучэбны судовы разбор. Па словах Таццяны Процькі, Беларускі Хельсінкскі камітэт накіраваў запрашэнні да ўдзелу ў канферэнцыі не толькі грамадскім, але і дзяржаўным структурам. Былі запрошаны прадстаўнікі рэспубліканскай пракуратуры, Вярхоўнага суда, судзейскага корпусу, адвакатуры. Аднак, па словах Т.Процькі, старшыня савета суддзяў Рэспублікі Беларусь Іван Мінец адмовіўся распаўсюджваць інфармацыю аб канферэнцыі сярод суддзяў. Таксама адмовіўся прыняць запрашэнне і старшыня Вярхоўнага суда Валянцін Сукала.

Не пацвердзілі свайго ўдзелу ў канферэнцыі прадстаўнікі пракуратуры і калегіі адвакатаў. Адмова прысутнічаць прыйшла і з Адміністрацыі прэзідэнта. "Канешне, на канферэнцыі будуць знаходзіцца і суддзі, і адвакаты, — сказала Таццяна Процька, — аднак, як гаворыцца, па ўласнай ініцыятыве, на свой страх і рызыку. Дзяржаўныя структуры і грамадскія арганізацыі, якія залежаць ад дзяржавы, ад удзелу ў маштабным, цікавым і карысным мерапрыемстве адмовіліся".

Генадзь БАРБАРЫЧ, БелаПАН.

Погляд

Я ведаю такога кандыдата...

Не так даўно Вярхоўным Саветам Рэспублікі Беларусь прызначана дата новых прэзідэнцкіх выбараў у краіне, а прэтэндэнтаў на гэты высокі пост ад дэмакратычнай апазіцыі прадбачыцца ўжо некалькі. Не буду пералічваць імёны: іх носьбіты — усім вядомыя буйныя палітычныя дзеячы. У кожнага за плячыма — свае добрыя справы на карысць Айчыне. Але што таіць — і свае мінусы, за якія іх нельга не папракаць. Нярэдка гэта такія мінусы, якія выклікаюць сумненні ў тым, што гэтыя палітыкі здольны будуць выконваць адказнейшыя абавязкі на вышэйшай пасадзе найлепшым чынам.

Хай не крыўдуюць на мяне магчымыя кандыдаты ў прэзідэнты краіны ад сённяшняй дэмакратычнай апазіцыі, але я, чалавек з глыбінкі, не бачу сярод іх фігуры, якую магла б падтрымаць большасць выбаршчыкаў. Хтосьці мог бы прагаласаваць за аднаго, хтосьці — за другога, хтосьці — за трэцяга. А ў выніку ніхто з дэмакратычных кандыдатаў зноў не пройдзе.

Не, шаноўныя дэмакраты, як вам гэта ні будзе непрыемна чуць, але ўлічыце мой голас: кіньце ўласныя амбіцыі, будзьце рэалістамі: паасобку вам, упэўнены, хутчэй, нічога не свеціць (прабачце за рэзкасць). Ад апазіцыйных сіл павінна быць вылучана **адна** — найбольш аўтарытэтная і ўплывовая фігура, вакол якой трэба гуртавацца і якую трэба падтрымліваць усімі сродкамі. Толькі тады магчыма перамога на прэзідэнцкіх выбарах.

Не хачу быць надта катэгарычным і навязваць усім сваю думку, але, на мой погляд, найбольш падыходзячым кандыдатам на прэзідэнцкую пасаду быў бы Міхаіл Чыгір. Яго ведаюць палітыкі і простыя людзі. Ведаюць як былога кіраўніка беларускага ўрада, як чалавека, вопытнага і адказнага ў дзяржаўных справах і пры гэтым чэснага, сумленнага, мужнага і сціплага. Ён адзін з кіруючай вярхушкі знайшоў у сабе адвагу выказаць нязгоду з палітыкай прэзідэнта А.Лукашэнкі, якая вядзе Беларусь у тупік, і падаць у адстаўку. Ён гатовы ўзяць велізарны цяжар адказнасці за ратаванне краіны, што апынулася ў цяжэйшым стане. І ён ведае, як гэта зрабіць, як падняць эканоміку, палепшыць жыццё нашых людзей. Лічу, што Міхаіл Мікалаевіч Чыгір — адзіны сапраўды рэальны кандыдат у прэзідэнты Рэспублікі Беларусь.

Было б добра, паважаныя спадары дэмакраты, каб вы кінулі валтузню пад венікам і высвятленне да лепшых часоў, хто з вас "самы-самы". Гэтая валтузня даказвае, што наяўнасць "самых-самых" сярод вас на сёння надта праблематычная. Кіньце свае ўнутрыпартыйныя разборкі і амбіцыйныя разлікі, згуртуйцеся разам вакол рэальнай справы.

Зрабіце гэта дзеля нашай Радзімы — Беларусі, яе будучыні. Будзе гэтая самая будучыня — і вы ў ёй, упэўнены, знойдзеце пачэснае месца для прымянення сваіх талентаў, ведаў, здольнасцей. Іншы шлях, лічу, — дарога ў нікуды.

Ф.ШКІРМАНКОЎ, інвалід Айчыннай вайны.

г.Слаўгарад.

Гарачая кропка

КОСАВА: вытокі канфлікту

Балканскі паўвостраў — дзіўны і шмат у чым загадкавы край. Край, дзе марскія хвалі сутыкаюцца з берагам, дзе сучаснасць сутыкаецца з мінуўшчынай, еўрапейскі Захад — з азіяцкім Усходам і дзе вострыя цені мінарэтаў засцяць ад вока крыжы хрысціянскіх храмаў. Там, на Балканах, з даўніх часоў сышліся не толькі бітыя шляхі з Еўропы ў Азію, але і геапалітычныя інтарэсы вялікіх дзяржаў, там спляліся ў адзін клубок міжканфесійныя звадкі, міждзяржаўныя спрэчкі, старыя крыўды, а таму на Балканах і дагэтуль няма міру, і канфлікт у Косава з'яўляецца толькі фрагментам, чарговым звяном бясконцага ланцуга войнаў, закалотаў і акупацый, якія скаланалі тую зямлю на працягу апошніх стагоддзяў.

Расійскія, а следам за імі і беларускія СМІ, апавядаючы пра Косава, не стамляюцца сцвярджаць: албанцы з'явіліся ў згаданай правінцыі пасля другой сусветнай вайны. Нібыта маршал Ціта выгнаў адтуль праваслаўных сербаў і засяліў край прывезенымі з Албаніі мусульманамі. Таму перш-наперш трэба разабрацца — хто каго і куды перасяляў і ці адпавядаюць такія сцверджанні гістарычнай праўдзе.

Працяглы час пра Албанію і яе насельнікаў мала што было вядома. Краіна горных арлоў была ізаляваная ад вонкавага свету і таму яе называлі не іначай, як "чорнай дзіркай" у цэнтры Еўропы. Між тым шчыптары (так сябе называюць албанцы) — адзін з самых старажытных еўрапейскіх народаў, яны вядуць свой радавод ад ілірыйскіх плямёнаў і з'яўляюцца аўтахтонным насельніцтвам Албаніі і заходняй часткі Косава. Па сведчаннях гісторыкаў, ілірыйцы (племянны хаўрус дарданаў) апанавалі тэрыторыю Косава прыкладна ў 1800 годзе да нашай эры, тым часам як сербы прыйшлі ў тыя мясціны не раней за VII стагоддзе нашай эры.

Доўгія стагоддзі продкі сучасных албанцаў і сербаў жылі разам, а калі весці гаворку аб іхняй канфесійнай прыналежнасці, дык у сярэднявеччы і першыя, і другія былі хрысціянамі. Так што косаўскія храмы XII стагоддзя, якія сербы любяць паказваць замежнікам, зусім не сведчаць аб спрадвечна сербскім характары Косаўскага краю.

На пачатку XV стагоддзя тэрыторыя Косава падпала пад уладу туркаў, але і пасля гэтага касавары — косаўскія албанцы — доўгі час заставаліся хрысціянамі. Масавы іх пераход у іслам распачаўся толькі ў XVII стагоддзі.

Югаслаўскія гісторыкі ў сваіх працах ствараюць яшчэ адзін міф — пра тое, што пасля прыходу турэцкіх заваёўнікаў албанцы адразу ж сталі іхнімі цівунамі, дапамагаючы акупантам задушваць вызваленчую барацьбу іншых балканскіх народаў. На самай справе шчыптары неаднаразова ўздымаліся супраць асманскага валадарства, і цэнтр гэтай барацьбы, прынамсі ў другой палове XIX стагоддзя, знаходзіўся ў Косаве. Менавіта тут у 1878 годзе была ўтворана так званая Прызрэнская ліга, якая паставіла за мэту вызваленне Албаніі з-пад асманскага ярма і якая была задушаная туркамі.

Толькі ў 1912 годзе Албанія здабыла незалежнасць, але межы новай дзяржавы, з ласкі Лонданскай канферэнцыі амбасадараў, правялі бязладна, без уліку арэалу рассялення албанцаў, і вызваленая ад туркаў тэрыторыя Косава была далучаная да Сербіі. Сталася так таму, што за спінаю сербаў стаяла царская Расія, а інтарэсы албанцаў ніхто з вялікіх дзяржаў абараняць не пажадаў.

У складзе каралеўскай, а затым камуна-цітаўскай Югаславіі касавары спаўна зведалі, што такое сербскі шавінізм. Ну а непасрэдна далучэнне Косаўскага краю да Сербіі прайшло пад знакам гвалтоўнай дэпартацыі з родных мясцінаў прыблізна 400 тысяч мусульманаў. І хаця дэпартаваных, якіх перасялялі ў Турцыю, называлі туркамі, гэта былі ў асноўным косаўскія албанцы. У наступныя гады сербскі, а затым югаслаўскі ўрад былі апанаваныя ідэяй высялення ў Турцыю рэшты касавараў, а вядомы югаслаўскі гісторык Васа Чубрылавіч нават напісаў на гэты конт адпаведны мемарандум, у якім тэарэтычна "абгрунтаваў" ідэю масавых дэпартацый.

Этнічныя чысткі ды гвалтоўная славянізацыя краю не прайшлі дарма: вясной 1941 года касавары хаця і без асаблівай радасці, але даволі прыязна сустрэлі новых акупантаў — італьянскіх фашыстаў. Ну а калі Мусаліні, іграючы на нацыянальных пачуццях шчыптараў, далучыў значную частку Косава і Заходнюю Македонію да акупаванай італьянцамі Албаніі, маладыя касавары гамузам сталі ў шэрагі арганізаваных "макароннікамі" нацыянальных вайсковых фарміраванняў. Сталі, праўда, не ўсе. Значная частка албанцаў падалася ў горы і ў той жа год усчала партызанскую барацьбу з акупантамі. Змагаліся партызаны з цвёрдай упэўненасцю, што пасля перамогі албанцы Косава і Албаніі будуць жыць у адной дзяржаве. Пра гэта сведчыць, у прыватнасці, канферэнцыя антыфашысцкіх сіл Косаўскага краю, якая сабралася ў апошні дзень 1943 года і прыняла рэзалюцыю аб далучэнні Косава да Албаніі.

Адразу ж пасля вайны цітаўцы жорстка расправіліся не толькі з калабарантамі, але і з тымі албанцамі-антыфашыстамі, якія выступалі за стварэнне Вялікай Албаніі. Аж да пачатку пяцідзесятых гадоў па горных дарогах гойсалі джыпы югаслаўскай службы бяспекі і баракі Голага Вострава — канцэнтрацыйнага лагера, у якім Ціта гнаіў ворагаў "народнай улады", — штораз папаўняліся збітымі да паўсмерці албанцамі. Ну і, вядома, ні пра якія "вялікія перасяленні народаў" на той час не магло быць і гаворкі, амаль да лета 1948 года, пасля канфлікту між СССР і Югаславіяй, албана-югаслаўская граніца была цалкам зачынена.

Намахаўшыся рэпрэсіўным бізуном, камуністычны дыктатар кінуў касаварам надгрызены пернік — надаў краю аўтаномны статус у складзе Сербіі. Аднак аўтаномія тая мела фармальны характар: албанцы па-ранейшаму заставаліся палітычна бяспраўнай нацыяй, а Аўтономная вобласць Косава і Метохія — так пасля вайны называлася косаўская зямля — па-ранейшаму заставалася самай занядбанай, глухой і эканамічна адсталай югаслаўскай правінцыяй. Усе камандныя пасады ў Косаве займалі сербы, касавараў з неахвотаю прымалі ў шэрагі Саюза камуністаў Югаславіі, а ўсе албанскія грамадскія суполкі і аб'яднанні знаходзіліся пад пільным наглядам югаслаўскіх спецслужбаў. Штогод, ратуючыся ад беспрацоўя, тысячы маладых касавараў ад'язджалі на заробкі ў краіны Захаду. Прычым улады не толькі не чынілі перашкод, але і ўсяляк спрыялі працоўнай эміграцыі. У выніку на Захадзе знайшлі сабе прытулак 140 тысяч албанцаў. І тыя двух- і трохпавярховыя дамы касавараў, якія штораз паказвае беларускае тэлебачанне, пабудаваны не за югаслаўскія крэдыты, а за долары і маркі, якія прысылалі з-за мяжы эмігранты.

У сярэдзіне 60-х гадоў, калі палітычная атмасфера ў Югаславіі набыла больш лагодны характар, албанцы пачалі патрабаваць ад улад рэальнай аўтаноміі для свайго краю. Пачатак масавых выступленняў прыпаў на лістапад 1968 года, калі дзесяткі тысяч шчыптараў маніфеставалі на вуліцах косаўскіх гарадоў. Ад тае пары выступы косаўскіх албанцаў набылі перманентны характар, і састарэлы маршал Ціта апынуўся перад дылемай: альбо ўжыць рэпрэсіі і такім чынам пазбавіць Югаславію заходняй дапамогі, альбо ўтварыць у славянскай краіне неславянскую рэспубліку, якая не сёння дык заўтра паспрабуе выйсці са складу федэрацыі. У рэшце рэшт змучаны косаўскімі закалотамі Ціта прыняў саламонава рашэнне: падпісаў праект Канстытуцыі Сацыялістычнага Аўтаномнага краю Косава, паводле якой край хаця і заставаўся ў складзе Сербіі, але атрымліваў практычна такія ж правы, як і югаслаўскія рэспублікі.

Смерць Ціта сталася пачаткам новага этапу албана-сербскага супрацьстаяння. У сакавіку 1981 года ў адной з прышцінскіх сталовак пабіліся два студэнты — серб і албанец. Такія бойкі звычайна заканчваліся, у горшым выпадку, гузакамі. Гэтым разам усё скончылася трагедыяй. Бойка справакавала сутычкі паміж сербамі і албанцамі — у выніку некалькі албанцаў былі застрэлены сербскай паліцыяй і яшчэ сотні паранены. Аналагічныя падзеі надарыліся ў 1987 годзе. На шматлюдных мітынгах албанцы рашуча запатрабавалі рэспубліканскага статусу для Косава, але на той час уладу ў Белградзе ўжо апанаваў Слабадан Мілошавіч — кіраўнік дыктатарскага кшталту, — і Косава, з ягонай ласкі, не толькі не атрымала рэспубліканскага статусу, але і згубіла статус аўтаноміі. У сакавіку 1989 года сербская Скупшчына скасавала Канстытуцыю Косава, зліквідавала аўтаномію і абвясціла край інтэгральнай часткай Сербіі. У тыя дні — 27 і 28 сакавіка — у Прышціне, Мітровіцы, Дэчане ды іншых косаўскіх гарадах прайшлі дэманстрацыі пратэсту, якія былі расстраляныя сербскай паліцыяй. Сербскія кулі абарвалі жыцці 22 дэманстрантаў. Сакавік 1989 года і стаў зыходным пунктам развіцця новачаснага косаўскага канфлікту.

Далейшыя захады Белграда з поўным на тое правам можна назваць генацыдам албанскага насельніцтва: албанцы былі выкінуты з мясцовых адміністрацый, пачалі зачыняцца албанскія школы, гарады і мястэчкі апанавалі паліцэйскія аддзелы і атрады сіл адмысловага прызначэння, у выніку чаго на працягу 1989 года папоўніўся спіс забітых і параненых дэманстрантаў. У адначассе сербы разгарнулі ў Косава — краі, на 90 працэнтаў населеным албанцамі, — своеасаблівую "культурную рэвалюцыю", укараняючы ў монаэтнічным рэгіёне двухмоўе ў яго югаслаўскім варыянце. У выніку албанцы вымушаныя былі стварыць уласную сістэму школьнай адукацыі, і заняткі ў новым вучэбным годзе пачаліся на прыватных кватэрах, у пунях, а то і проста пад адкрытым небам.

Арганізацыяй школ справа не скончылася. У снежні ўсё таго ж 1989 года ў Прышціне была ўтвораная першая албанская партыя — Дэмакратычная ліга Косава, а на наступны год разагнаны Мілошавічам косаўскі парламент сабраўся ў мястэчку Качанік і прыняў Дэкларацыю аб незалежнасці Рэспублікі Косава. Неўзабаве незалежнасць была пацверджана рэферэндумам, а ў 1992 годзе адбыліся новыя парламенцкія і прэзідэнцкія выбары, на якіх перамог лідэр Дэмакратычнай лігі доктар Ібрагім Ругова.

Ніводная краіна свету не прызнала новай рэспублікі, але прэзідэнт Ругова распачаў актыўную дзейнасць на міжнароднай арэне. Белградскія ўлады не надта перашкаджалі такой дзейнасці і мелі рацыю. Прэзідэнт самаабвешчанай рэспублікі — перакананы прыхільнік Гандзі: для яго непрымальныя сілавыя метады ў палітыцы. Таму Ругова быў і застаецца для сербаў не самым вялікім злом. Тады, у пачатку дзесяцігоддзя, Мілошавіч баяўся, што на змену Ругове прыйдуць лідэры радыкальнага кшталту. У рэшце рэшт такія лідэры прыйшлі: імі сталі палявыя камандзіры ўтворанай у сярэдзіне 90-х гадоў Арміі вызвалення Косава (АВК).

Напачатку гэтая вайсковая арганізацыя абмяжоўвала сваю дзейнасць дробнымі тэрарыстычнымі актамі супраць сербскай паліцыі, але летась, здабыўшы зброю, стала рыхтавацца да шырокамаштабных вайсковых дзеянняў.

Дзейнасць такую справакавалі самі сербы. Вясной мінулага года яны акружылі вайсковую базу АВК у горнай мясцовасці Дрэніца, а затым, пасля штурму, забілі 80 албанцаў, сярод якіх былі і мірныя жыхары. Пасля дрэніцкай аперацыі ў Косаве распачалася сапраўдная вайна, падчас якой сотні людзей — у асноўным албанцы — былі забітыя, тысячы параненыя, дзесяткі тысяч дамоў былі спаленыя сербамі, і не меней як 300 тысяч касавараў засталіся без даху над галавой.

Характарызуючы сённяшнюю сітуацыю ў Косаве, можна сказаць толькі адно: сітуацыя гэтая тупіковая. Нашчадкі іліраў, са свядомасці якіх яшчэ не выветрыўся звычай кроўнай помсты, ніколі не даруюць Мілошавічу забойства албанцаў. А таму першаасновай мірнага ўрэгулявання павінна стаць адстаўка гэтага адыёзнага палітыка і зыход з палітычнай сцэны ягоных паплечнікаў.

Ну а тым, хто заклікае абараняць братоў-сербаў усімі наяўнымі сродкамі, варта нагадаць словы Святога Пісання: няма ні эліна, ні іудзея. Ёсць проста людзі. І абараняць трэба перш за ўсё тых, хто церпіць гвалт і хто хоча жыць у міры і спакоі на сваёй роднай зямлі.

Вінцэсь МУДРОЎ, старшыня грамадскай суполкі "Беларусь—Албанія".

Странный народ, однако...

Терпишь побои — не имеешь права на развод

Недавно суд египетского города Александрия принял оригинальное решение. Отныне женщина, которая в течение пяти лет терпела побои мужа и ни разу не обратилась с жалобой в суд, не имеет права на развод. Потому что если в течение столь долгого времени жена терпела жестокого мужа, то сможет терпеть его всю жизнь.

В армию послал... компьютер

10-месячный младенец из итальянского городка Ремини получил на днях повестку из военкомата. Ему предписано явиться на призывную комиссию. Родители, явно не готовые к проводам сына в армию, обратились в муниципалитет за разъяснениями. Оказалось, что это ошибка, которую допустил компьютер.

Сам убил человека, но потребовал компенсацию за несколько зубов

Осужденный на 18 лет тюрьмы за убийство полицейского англичанин подал встречный иск и выиграл процесс против МВД. Дело в том, что во время ареста стражи порядка выбили ему несколько зубов, один из которых был с золотой коронкой. Отсидев три года, преступник вдруг стал добиваться справедливости и потребовал компенсировать ему "потерянные" зубы и стоимость испорченной в полицейском участке одежды. Суд иск убийцы удовлетворил. Назначена компенсация — 100 фунтов.

Интуристы с криминальным уклоном

За последние 6 месяцев в Стамбуле за отсутствие паспортов, кражи, наркотики, мошенничество, незаконное трудоустройство и проституцию задержано 1.360 иностранцев — преимущественно выходцев из СНГ, Румынии, Ирана, Ирака и Нигерии. Некоторые "интуристы" оказались причастны к 12 убийствам.

В Кельне чужие деньги никому не нужны

В банки не верят не только жители постсоветского пространства, но и немцы. Так, одна 89-летняя фрау предпочла хранить свои сбережения (218.600 марок) в банке из-под кофе, спрятанной в кухонной плите. Неожиданно старая женщина попала в больницу, а домовладелец решил, пользуясь ее отсутствием, сделать в квартире ремонт. Рабочие и наткнулись на сокровища в плите. Нетрудно догадаться, что случилось бы с деньгами, если бы фрау жила в Минске, Киеве или Москве. А в Кельне чужие деньги никому не нужны. Странный народ эти немцы, однако...

Марыя ВАЙЦЯШОНАК

Асеннія птахі

Апавяданне

Пісьменніца Марыя ВАЙЦЯШОНАК нарадзілася ў Алтайскім краі, куды ў 1939 годзе былі сасланы з Пастаўшчыны яе бацькі. Там яны і загінулі.

Марыя выхоўвалася ў дзіцячых дамах Змяінагорска (Алтай), Масквы, Ракава (Валожынскі раён). Завочна скончыла Беларускі дзяржаўны універсітэт, працавала настаўніцай на вёсцы, карэспандэнтам у рэспубліканскай "Сельской газете", у часопісах "Неман", "Беларусь", газеце "Літаратура і мастацтва".

Марыя Вайцяшонак — аўтар зборніка нарысаў "Сярод блізкіх людзей" (1988 г.), апавяданняў "Жанчына каля люстэрка" (1993 г.). Жыве ў Мінску. А сцежкі любові пісьменніцы — на Пастаўшчыне, у вёсцы Грыдзькі, дзе жыла яе цётка Марыля, сялянка. Ад яе Марыя пераняла багатую родную мову, народную культуру. І наогул яна лічыць тутэйшых людзей сваім галоўным універсітэтам — універсітэтам дабрыні, існасці, прыгажосці.

"Народная воля" распачынае сёння публікацыю цыклу апавяданняў Марыі Вайцяшонак з новай кнігі "Сад нявіннасці".

Яна выходзіла з пад'езда, сумкі ў абедзвюх руках звялым скрыллем да самай зямлі. Ідзе ўкрадаючыся, бы з чужога дома, стала, азіраецца — ці бачыў яе хто. Прыгнуўшыся, ступіла ў цемру, як пад абложанае неба.

— Ніна! — заву, ідучы дадому.

Куды гэта стары чалавек пайшоў унаначкі? Добра ведаю, яна пачула, пэўна, спынілася, — зусім жа блізка. Але не азвалася. Стаіць, пэўна, смяецца з мяне недзе на мяжы святла і цемры. І як заўсёды ў спрэчках скажа аднымі вуснамі, запэўніваючы: "Маўчы, маўчы, ты жызні не ведаеш...".

Позні вечар насупіўся, непрылюдна мільгне зрэнкай адзіная лямпачка. Сквер, куды пайшла Ніна, не асветлены, як той лес, цёмным гушчаром адразу за нашым домам. Недзе побач, а можа, якраз і на гэтым самым месцы, горад калісьці пахаваў хутар Мадзвежына, паклаўшы яму пад голаў вехаць цыкоры. Улетку цыкора ўзыходзіць, падымаецца высока, але мала хто ведае ейную назву. Блакітныя зіхатлівыя кветкі сярод цёмнай травы, пылу невядомым, густым сузор'ем. Першы снег увосень, абы да яго дакранулася сонца — толькі трэба лучыць, заспець, — на імгненне запахне вялымі кветкамі. Тут, кажуць, быў вялікі белы сад. Калі палягуць снягі, такія вузкія сцежкі ад дому да дому, хоць ты вітайся з незнаёмым чалавекам, цесна размінаючыся, як не абхапіўшы адзін аднаго рукамі, каб не паваліцца.

Позна ўвечары гэтым чорным часам ідзеш насустрач незнаёмаму сцяўшыся, як на мядзведзя.

Яшчэ раз удалося ей схавацца ад людзей. Усё ж меней будуць ведаць, што яна гандлюе на вакзале півам, гарэлкай, цыгарэтамі... Уся ў цёмным, ужо яна пляча ў пляча з ноччу, нічога не баіцца, усё роўна, калі што якое, то і рукой не адпіхнеш — рукі занятыя. Ужо яна адной парой з тымі, хто пакідае цемрай, як пацук, падвалы, цёплыя вуглы кацельні, ідзе "на паляванне". А варта стаць побач з бабамі на вакзале, абавязкова каторая адцісне яе з бойкага месца, як не прызнае ад учарашняга. Усё яна тут ім новенькая быццам. Можа, таму, што так пужліва азіралася, калі хто перацягне мацюком. Драбніўся позірк на мелкія шкельцы. Тады яшчэ ніжэй насоўвала хустку на лоб і паліто апранала пушчэйшае. Ей цяпер і бутэльку пустую могуць аддаць у рукі, спагадаючы. Але ж і міліцыя забірае без следства, раз бабка ноччу на вакзале. Круціш галавой, як пеленгатарам, каб не папасціся, каб паспець уцячы за вугол. Апранулася неяк чысцей, вусны намалявала, да такой, вядома, маёр міліцыі не падыдзе, не западозрыць, што таргуе. Але ж і п'яніца не спыніцца. Вось і згадай, што лепей. Спасцігалася хітрая навука малога бізнесу. Што, хіба вунь тая, на рагу. Мышкай завуць, худзізна, уся цыгарэтамі абверчана, а не пазнаеш — нарадзілася і адразу ў торг?! Тая дзе мацюкамі, дзе на каленьках перад міліцыянерам, каб не забраў, кожнага дагоніць на вакзале, прымусіць купіць. Выручку мае зайздросную, Ніне такое і не сніцца.

Ледзь-ледзь затрымлівалася над бяздоннем вакзальнага гвалту, бязбожжа. "Тамара, — сказала неяк сяброўцы, — давай крыжыкі надзенем на шыю, інакш — прападзём..." Гудок цягніка глушыў галасы. Яна разам з ад'язджаючымі бегла па перону, спадзеючыся добра ўтаргаваць. На нейкі момант выдавалася, што гэта якраз ейны вагон. Здэйся, усё б кінула, села б і паехала адсюль у сваю вёску, да пляменніцы, жыла б у катушку, абы на зямлі, сярод сваіх. І адведаць хацелася б. Вось толькі шкада, што новую газавую пліту яшчэ не атрымала, абяцалі ў домаўпраўстве памяняць. Штодзённыя клопаты мелі вялікую сілу, каторы ўжо раз зміналі на дарозе да вёскі, затрымлівалі. І вазоны на вокнах без яе пасохнуць. Слаба і цвітуць, яна пачапляла на іх чырвоныя ліхтарыкі сухога Фізаліса, усё ж весялей. Калі ў доме адныя свары, у ім пасяляецца нячыстая сіла, чула па радыё. Нават умывальнік ніхто з сантэхнікай не можа адрамантаваць, слініцца вада і слініцца. Маўляў, не кватэра, а неспрыяльная зона...

Адышоў цягнік, разышліся людзі. На пустым пероне па свежаму павольна ішла нейкая старая, кіем падымала, пераварочвала скамечаную паперу, шматкі імпартных упаковак. І другая за ёй — асеннія людзі, як птушкі па полі ўслед за вiруючым жыццём.

— Ого-го-го! — калоціцца Ніна ад радасці, смяецца, сустрэўшыся ў калідоры. — Я знайшла сёння харошую хустку на вакзале!

Глядзі, дзівіся, і людзі ішлі ўперадзе і не заўважылі! Такая неспадзяванка! Яна заўсёды нешта знаходзіць. Мы разам з ёй не думаем аб тым, хто згубіў, хто панёс страту. Можа, каму і не вядома гэтае дзіцячае пачуццё: заціснуты босай нагой толькі што ўпушчаны некім рубель у краме. Тым больш, калі ты ад нараджэння ясі, сілкуешся не са стала, як людзі, а з зямлі, з шуметнікаў. І цяпер яшчэ поўнае валлё каменьчыкаў, жвіру ад той пары. Тая радасць заўсёднай перашкодай паміж табой і людзьмі, якія маюць што згубіць, зблоціць ці проста выкінуць.

У доме асцерагаліся Ніінай шчырасці. Перахопіць каго ў калідоры і трымае з паўгадзіны. Той ужо просіць змілавацца, каб карацей гаварыла, маўляў, надта спяшаецца, няма часу бавіцца.

— Не магу табе карацей! Ну во такі хлеба кавалачак ці так чаго адрэзаць — паказвае на дзвярах пальцам, — а гэта ж размова, як адрэжаш?

— Во, здумала, што мяса ейнае з балкона ўкралі! А там балкон — толькі кату перайсці! — злавіла яшчэ гарачую плётку адной старой суседкі на другую, кінула аб зямлю, і больш няма чаго гаварыць.

Вось яна ўжо некаму і злосніца! Спяшаліся абысці, калі яна, стоячы ў калідоры, жалілася ўсім спарадку на свайго Андрука:

— Я трыц-цаць гадоў толькі гэта чую!

Слёзы раптоўныя, з сухіх вачэй, быццам гэта ўпершыню чутае, — першым дажджом пасля спёкі на сухую дарогу, людзям пад ногі. Рукі да твару, уся сціснецца, плача ціхенька, пасіроцку, бы дзіця ў кутку чужога дому. Нехта з маладых суседак раіць ёй зрабіць завіўку, падмодзіцца, маўляў, можа б мужчына палепшаў да яе.

— Аніколі! Ён не бабнік! — злуецца Ніна. — Мая завіўка, мая ўся харашба — гэта тое, што я яму смачна ежу строю!

І бярэцца тачыць нож аб прыступкі лесвіцы. Не памятае, каб яна калі была свайму Андруку за жонку. О, мужчына пад чаркай! Дзікім хмелем завіваюцца ягоныя кучары. Які ён вольны і вясёлы, як блізка, увесь час наўмя, ягоныя моцныя жаданні! Хмелевай лазой выцінаецца побач... Такога Ніна не зведала. Андрук чайнік з кіпенем на пліце забудзецца выключыць, спаліць дашчэнту, затое ўспомніць ёй п'яны найдрабнейшую нікчэмніцу, абы каб толькі пасварыцца. Цела ейнае асядала пустой, халоднай мураванкай, адныя блакітныя вочы блішчэлі нясцерпна чыста, ніколі не хаваліся за аканіцамі, бы сонца навылёт ад усходу да захаду.

Пустазеллем цвіла навокал ясная цыкора, ей таксама невыносны цень...

Не злучана яна з Андруком, не ейная гэта палавіна, да крыку даходзіць, гвалтам крычыць у калідоры, аж на вуліцы. Ідуць людзі, азіраюцца, стыдаючыся. А яна знаходзіць усё новыя і новыя доказы супраць мужчыны, быццам ён злодзеем праз вакно залез у ейнае жыццё. І яна сама не ў сваю долю трапіла. Ратуйце, лавіце яго! Не прызнае Ніна гэтыя гарадскія сцены, гэтыя дзверы, скрозь праходзіць ейнае асабістае, жаночае. А калі ў вас і ціха, нічога не чуваецца, то гэта вы проста стаіліся са сваёй нядоляй. "І ты няшчасная.." — скажа суседцы знянацку, спачуваючы ёй, як сабе. Тая потым далёка будзе яе абыходзіць, баючыся аднязначнасці. Чалавек звычайна падумае так аб сваёй долі толькі ў горкую гадзіну, у гадзіну адчаю. А не штодня.

— Чулі? Чыталі? Паліцыянт забіў учора дзяўчынку з аўчаркай! — пераймае.

Навошта, Ніна, увесь час пра благое ды яшчэ з самай раніцы? Век у брыдоце, адкажа, колькі жыве. Ёй, маўляў, лягчэй, калі і другія ў горы, у няшчасці. Ёй тады свайго жыцця не так шкада, калі разам з усімі. Як у вайну ўсё роўна.

Шчаслівых яна не бачыла.

Хоць ты запытайся: ці заўважаў хто з суседзей, што ходзяць каля ейнай кватэры надзіва лёгка, не адчуваючы адчужанасці? Быццам увесь час адчыненыя ейныя вокны, дзверы, у пакоях заўсёды чыста, і толькі скразняк гойдае фіранкі, як у той песні. Выкрычыцца, выплачацца, справіць абедню па ўсіх, хто курчыцца ў адзіноце. І мы, сустрэўшыся ў калідоры, лягчэй загаворваем адзін да аднаго. Не аб сабе, вядома, — аб Ніне, зноў, маўляў, напіўся ейны. Але ж хоць гаворым, хоць вітаемся. Іншы раз выдаецца, што яна ўвесь час на парозе. Здалёк пачуўшы Ніну, ужо ў калідоры быццам скідаеш з сябе цяжкую барму. Як бывае, калі ідзеш з аўтобуса да сваёй вёскі. За ліпамі ў лагу заплача кнігаўка. Адразу падумаецца: вось ты і дома.

Сумная птушка пры тваёй дарозе.

Але няма ёй куды зайсціся, перасядзець, пакуль Андрук заціхне, абасне. Тады яна аднойчы ўзяла ў рукі сумачку, паклала бутэльку гарэлкі і — на вакзал. І ўжо ёй быццам прычына — і работа, і капейка. Абы сысці. Цяпер яна сама хавалася ад людзей, бо набыла тое, што лічыла найбрыдчэй за ўсё на свеце. "Маўчы! Маўчы!" — скажа, пужаючыся самой сябе, варта толькі запытальна паглядзець ёй у вочы.

Вернецца з вакзала звычайна паўначой, у доме ціха — якая пара, адныя павукі начным страхам кратаюцца на дне ванны, спусціўшыся па ваду.

(Заканчэнне на 4-й стар.)

Скандал

Украли... почку

Известно, что воруют все, что плохо лежит. Часто воруют и то, что лежит хорошо. Но даже на этом фоне всеобщего грабежа происшествие в госпитале Сан-Пауло (Бразилия) выглядит экстраординарным: родители 15-летней девочки обратились в полицию с жалобой на то, что у их дочери украли... почку.

Как сообщило отделение регионального совета по медицине, Люси-Мария Сантос обнаружила, что у нее только одна почка, в прошлом году, когда проходила обследование по поводу повышенного кровяного давления.

Родители Люси-Марии обвиняют врачей госпиталя Сан-Пауло в том, что они удалили их дочери почку во время операции в 1988 году, когда извлекали из почек камни. В истории болезни записано, что девочка поступила на операцию с двумя почками.

Директор госпиталя отрицает, что во время операции Люси-Марии была удалена почка. Расследованием пропажи "собственности" занимаются сразу два ведомства: уже упомянутый региональный совет по медицине и полиция. Совет затребовал из госпиталя все документы, касающиеся юной пациентки и проведенной ей операции, а также намерен выслушать показания всего оперировавшего ее медперсонала.

Если будет обнаружено нарушение "этических принципов" (так скромно медицинские власти именуют удаление у пациента почки без его ведома), то хирургу грозит наказание в диапазоне от простого предупреждения до аннулирования лицензии на работу по специальности.

Однако если правоохранительные органы найдут, что было совершено преступление, то виновных ожидает куда более суровое наказание.

В Бразилии давно ходили слухи о существовании преступной сети из врачей и контрабандистов, поставляющих на бурно расцветающий рынок человеческие органы для трансплантации. Однако все проводимые расследования не выявили достаточных улик.

В январе в Бразилии вступил в силу новый закон, согласно которому все граждане страны автоматически становятся донорами органов после их смерти. Нежелающие стать таковыми должны иметь специальную запись в своем удостоверении личности или водительских правах.

Целью закона является расширение возможностей получения органов для трансплантации. Однако некоторые врачи отказываются следовать вызывающему споры законодательству и извлекают здоровые органы умерших пациентов только с согласия их родственников.'

В Лондоне не хотят иметь дело с "грязными" деньгами...

Лондон намерен разом лишить налоговых уклонистов (какой бы национальности они не были) возможности размещать средства на Британских островах.

Банкам Великобритании и национальным финансово-инвестиционным фондам будет запрещено проводить операции по зачислению на свои счета финансовых средств из-за границы, если отправитель денег документально не подтвердит оплату налоговых сборов с соответствующих сумм в своей стране. Сообщившее об этом Министерство финансов Объединенного Королевства не назвало точную дату, когда распоряжение вступит в силу, но предупредило, что это случится в ближайшее время. За нарушение этого требования сотрудникам финансовых учреждений будет грозить не административное, а уголовное наказание.

Британские банковские учреждения обязаны будут сообщить о всех переводах денег из-за границы в Национальную криминальную разведывательную службу, к компьютерным сетям которой подключается налоговый департамент Великобритании. Эта организация будет дополнительно анализировать поступающую информацию. Если какой-то перевод (даже сопровожденный необходимыми справками — а без них даже и не стоит думать об отправке денег в Британию) все же покажется местным налоговикам подозрительным, они будут уведомлять о таких случаях власти страны, откуда произведен сомнительный перевод финансовых средств. Данная мера принимается для усиления борьбы с незаконным оборотом денег и уклонениями от уплаты налогов, в том числе за границей.

После вступления этой драконовской меры в силу не надо будет удивляться, если окажется, что ваш родной налоговый инспектор осведомлен о состоянии вашего зарубежного счета гораздо лучше, чем вы рассчитывали. Офшоры, правда, еще никто не отменял. Деньги, переведенные не прямо в Англию, а через "налоговый оазис", все же из поля зрения отечественных собирателей налогов исчезают. Пока их британские коллеги не придумают еще чего-нибудь новенького.

Лужков не потерпит баркашовцев

Юрий Лужков заявил, "что никакого съезда РНЕ в Москве не будет". Так он отреагировал на сообщение пресс-службы РНЕ о намерении провести съезд организации в Москве в апреле этого года. Лужков пообещал, что городские власти решат этот вопрос "любыми способами: путем спокойных предупреждений или силовых действий", которые воспрепятствуют "баркашовцам" провести съезд в столице. И заверил, "что ничего "баркашовцы" в Москве проводить не будут".

В год россиянину нужно 177 кг хлебопродуктов

Постановлением правительства Российской Федерации утверждена методология расчета потребительской корзины для населения России и отдельных социально-демографических групп — трудоспособных граждан. Потребительская корзина для трудоспособного мужчины содержит следующие минимальные нормы потребления продуктов питания в расчете на год — 177 кг хлебопродуктов, 150 кг картофеля, 91,8 кг овощей и бахчевых, 18,6 кг свежих фруктов, 20,8 кг сахара и кондитерских изделий, 34,8 кг мясопродуктов, 14,7 кг рыбопродуктов, 217,3 кг молока и молочных продуктов (включая животное масло и сыр), 180 яиц, 13 кг растительного масла, маргарина и других жиров, 4,88 кг прочих продуктов (соль, чай, специи).

"Ситуация требует неординарных мер..."

На заседании Кабинета министров Чечни Масхадов заявил, что не намерен более обращаться в парламент с просьбой утвердить в должностях министров, которые с середины прошлого года являлись исполняющими обязанности. И, утвердив правительство своей волей, покончил с правительственным кризисом, продолжавшимся около восьми месяцев. Сегодняшние меры не согласуются с действующей Конституцией, однако в скором времени завершается работа над новым проектом Основного закона, в котором, по предварительным данным, вряд ли вообще останется место для парламента в том виде, в каком он существует в настоящее время. По чеченскому обыкновению, все решается фразой: "Неординарная ситуация требует принятия неординарных мер".

Юлий Рыбаков полагает...

Новоизбранный председатель партии "Демократическая Россия" Юлий Рыбаков полагает, что его партия станет костяком создаваемой правоцентристской коалиции "Правое дело". По его планам, коалиция должна создать в преддверии парламентский выборов единый фронт и в случае успеха на выборах стать в Государственной Думе РФ "мощной фракцией". Руководитель же московского отделения партии Дмитрий Катаев среди политических оппонентов "Демроссии" наряду с "национал-коммунистами, партией власти" назвал и "группу номенклатурного капитала". "Эта группа выступает за либеральные реформы, демократию. Но номенклатурному капиталу это необходимо в той степени, в какой эти ценности обслуживают его интересы. Капиталу выгодно сотрудничать с правительством потому, что значительная часть бюджета попадает в его распоряжение". Рыбаков тут же уточнил, что партия заявляет о своей оппозиции "правительству коммунистического доверия", возглавляемому Евгением Примаковым.

Асення птахі

Апавяданне

**(Заканчэнне ,
Пачатак на 3-й стар.)**

Піў мужык заўсёды, але цяпер не хапала ейнай пенсіі на закусь, на ежу. Праўда, п'яны быццам менеі есць і што толькі трапіцца на вочы, і бульбай у мундзірах не пагрэбуе. Абляціць Ніна ўсе крамы, прыцэніцца, каб выгадаць капейку. На двары — бура, завея, а Ніна ідзе дамоў вясёлая, коцяцца слёзы па твары ад марозу. О! У непагадзь, маўляў, людзей на кірмашы меней, можна дзешавей купіць тое-сёе. І дзеля самой сябе стараецца. Не, яна апошняе не з'есць, лепей хай прападзе, сапсуецца, і выкіне, але каб было, каб у людзей не прасіць.

— Калі халадзільнік няпоўны, тады ў мяне во тутака пачынае балець, — паказвае на галаву, на самое цемя. — Я ў вайну так галадавала, уся спухшы была, пальцам не поркнеш, — скура на мне лопалася...

Глядзіць на маладых суседак вачыма бежанкі, якая ўвесь свой век у дарозе, уцякаючы ад ваеннага голаду.

Гэтак любіла штодня, каб бутэрброд з'есці: масла, сыр і соллю пасыпаць, каб солька ў роце чувалася — так ей смачна. Ад вайны цярпець не можа ні крапівы, ні лебяды, ні бурака. Цяперашнім часам не да выгодаў. Але ж нехта во смажыць катлеты, пэўна, з дарагога любовага мяса. Так смачна пахне! Высока падымае грудзі, убіраючы паветра, слабка смяецца, бы не ў калідоры, а пад квітнеючым бэзам стоячы. Спахопіцца і пабегла здаваць то банкі, то бутэлькі. У мужа знойдзе пад ложкам пустую, усцешыцца, бы на вуліцы ёй пашэнціла. І спужаецца сваёй радасці. Абы не спыніцца, дзень пусты, калі няма набытай капейкі. Так-сяк рухае жыццё, усё бліжэй ссоўвае яго да краю. Ёй жа, як яна кажа, і пахавацца на могілках самой трэба. Дзяцей не нажылі, яна ж адна, і на гэты выпадак нешта ўжо заносіцца. А хавацца хоць пад гармонік, але каб усім чутно было — іншы чалавек хоць і не спыніцца каля ейнай труны, але хоць азірнецца на яе, ідучы па сваіх справах.

Забывалася на крыжык нацельны.

Выдавалася, няма на свеце нічога, што магло б змяніць накірунак ейных пошукаў здабытку, няхай сабе і проста на дарозе, за людзьмі ідучы, ейных думак, як дзешавей пражыць. Праўда, неяк узялася чытаць біблію, пэўна, вакзал усё болей змушаў ісці да Бога, шукаць суцяшэння. І вярнулася на паўдарозе. Чытала, чытала, а там усё кругамі: і зноў аб тым самым, і зноў новы круг, аніякага ей сэнсу. Быццам пісаў, дзівілася, малапісьменны чалавек. Ці, можа, яшчэ горш — па п'янцы?! Але ж даўней быццам і п'яніц не было, спахоплівалася разважаючы. Дык жа можна было да гэтай пары ўжо і паправіць, перапісаць! Колькі ж, маўляў, часу прайшло! Гэтак сама, калі перадаюць па радыё сімфанічную музыку. Жах! У яе даўленне падымаецца, у галаве шуміць. Сімфонію ідуць слухаць у тэатр, лічыць упэўнена, каму дома не спіцца, як на гіпноз. Сама бачыла па тэлевізары: сядзяць, вочы заплюснуўшы. І Біблія, і музыка — казкі! Яна ж разумее толькі канкрэтна тое, што бачыць на свае вочы: дзверы дык дзверы, талерка дык талерка. Жыццё жорсткае, грубае, не любіць выдумляць таго, чаго няма.

Пэўна, вера ў Бога не можа існаваць без веры ў чалавека...

Бясстрашна вырашала жыць толькі ў сваім маленькім свеце рэальных рэчаў, сварак. Маўляў, яна не двудушная: ей калі маліцца дык маліцца, калі мацюкацца дык мацюкацца. Старой цыганкай хавалася ў цемры начэй. Так і мроіцца ейны асцярожны крок вакол нашага дому, быццам і не па зямлі — па багне: прапасці, трапіць у міліцыю, забіцца, але каб толькі не папасціся на вочы суседзей. "Змарылася я, ...як я змарылася..." — пажаліцца. І ніхто не паверыць, не ведаючы ейных начных ходак.

Чаму ж не, раней людзям пенсіі хапала на пражыццё. І ёй марылася сціпла, а пра што — як яшчэ можа думаць, уяўляць сабе адпачынак (так Ніна сама кажа) ішак, які ўсё жыццё на заводзе, на канвееры ды яшчэ і ўдарніца? За грыбамі будзе ездзіць у лес, у кіно хадзіць, гэтак сама, як недзе ў свеце людзі жывуць. Начную кашулю хацелася пашыць сабе прыгожую. Корпалася б, сядзела, шыла. Яна так змарылася. Шкада, не вучылася пруткамі рабіць, маладая была поўная, баялася сядзець доўга на адным месцы, каб не растаўсцець. Думалася сціпла, але і гэта не збылося. Жыве цяпер чалавек недаверкам.

І раптам самымі маразамі сузор'е цыкоры зазіхацела ў небе! Колькі хадзіла ноччу, а першы раз бачыла гэтак густа блакітных зорак — якраз над былым Мядзвежыным хутарам.

— Ці верыш, пра што гавораць знакі Задыяка? На гэтым тыдні мне выражылася на перамену работы. І спраўдзілася — я семкамі цяпер таргую... Трэба ж жыць...

Не хавае балючых вачэй, гэта, маўляў, ужо быццам "сваё дело". Закупіць зерне, перабраць, памыць, папражыць з алеем — уга! колькі трудоў! Няма ганьбы, калі яно трудавое. Праўда, міліцыя ганяе. І вось жа нядоля: усе людныя месцы ўжо пазайманыя. "Я інвалідка і жыву ў гэтым доме, тутака торгу на аднаго чалавека!" — злуецца на яе старая з кіем. Тады Ніна стала пільнавацца: калі тая выходзіць раніцай, яна ўжо ідзе з семкамі вечарам. Побач зусім малады мужчына з паламанымі пашчэнкамі, прадае крадзеную з калгасных буртоў бульбу. Яшчэ адзін алкаголік — тэлефонны апарат збывае за бутэльку. Ага, ужо ўчастковы прыйшоў, дапытваецца, дзе той браў тавар, пэўна, кватэру абрабаваў. Ая-я-яй, што робіцца! Яна стаіць, збірае людское гора, дакладае да свайго. І яно робіцца ўсё меншым, з мышку, што ўчора злавіла ў кішэні. Стаіць на марозе, на ветры, лузгае семкі — і есці меней хочацца. Галубы садзяцца зусім блізка. Тады яна высока ўздымае рукамі, распінаючыся пудзілам, страшыць — не крычаць жа на вуліцы.

Купіце шклянку сланечнікаў — ёй будзе весялей. Высыпце галубам, калі не любіце лузгаць.

Я сама дрэнна разбіраюся гэтай халоднай парой, не адрозніваю: дзе старыя жанчыны, дзе летуценныя птушкі...

Стоп-кадр

Вясна ідзе, вясне — дарогу.

В юридической консультации Михаила ПАСТУХОВА

Кто посягает на права пенсионеров?

Мы оба пенсионеры. Муж — инвалид II группы общего заболевания. Все время мы оплачивали газ по 50-процентной стоимости. А теперь нам предъявляют задолженность по газу с мая месяца 1998 года. Говорят, что льготой за газ пользуется только муж, а жена — нет. Такое им пришло предписание.

Прав ли Горгаз?

Р.Т.Иваненко

г.п.Микашевичи Лунинецкого района.

Да, предписание Горгаза основано на действующем законодательстве.

Согласно указу Президента Республики Беларусь от 1 сентября 1995 г. №349 приостановлено действие ряда законов, предоставляющих льготы различным категориям граждан, в том числе статьи 11 Закона "О ветеранах" от 17 апреля 1992 г. Согласно указанной статье, предусматривалась 50-процентная скидка по оплате жилой площади и технического обслуживания приватизированных квартир, оплате за пользование телефоном (кроме междугородных и международных переговоров), коммунальными услугами (отопление, канализация, газ, электроэнергия), а проживающим в домах без центрального отопления — 50-процентная скидка со стоимости топлива ветеранам войны и реабилитированным жертвам политических репрессий, а также совместно проживающим с ними неработающим нетрудоспособным членам семьи; неработающим ветеранам труда и Вооруженных Сил, а также совместно проживающим с ними нераработающим нетрудоспособным членам семьи (учащимся, студентам до достижения 18 лет) — если эти ветераны проживают отдельно от работающих или неработающих в трудоспособном возрасте членов семьи и других лиц.

Согласно изменениям и дополнениям в Закон "О социальной защите инвалидов в Республике Беларусь" (от 24 февраля 1994 г. и 24 мая 1996 г.) инвалидам I и II групп, не имеющим трудоспособных членов семьи, предоставляется 50-процентная скидка по оплате жилой площади и технического обслуживания приватизированных квартир в пределах нормы, предусмотренной действующим законодательством, оплате за пользование телефоном (кроме междугородных и международных переговоров), коммунальным услугам (отопление, газ, водопровод, электроэнергия), а проживающим в домах, не имеющих центрального отопления, — 50-процентная скидка со стоимости топлива, которое приобретается в пределах норм, установленных для продажи населению. При этом обеспечение топливом инвалидов производится во внеочередном порядке.

Как видим, ряды льготников заметно поредели, а сами льготы стали носить персонифицированный характер. Правда, непонятно, как можно определить то количество газа, телефонного времени, а также объем коммунальных услуг и топлива, которые потребляет инвалид.

На мой взгляд, льготы инвалидам стали нищенскими. Чем высчитывать потребление коммунальных услуг для одного инвалида, лучше отменить так называемые льготы вообще. Справедливее было бы восстановить положение, которое имелось на момент издания вышеназванного указа президента.

Предоставление жилья или грабеж средь бела дня?

Наша фабрика, где я работаю более 20 лет, начала строить общежитие для малосемейных в 1991 году. За семь лет была построена только коробка. Так как строительству не было видно конца, нам предложили в 1998 году создать ЖСК и вступить в него. Для этих целей был взят кредит в банке на 40 лет под 5% годовых. В то же время мы должны платить своей фабрике 50% стоимости построенного, то есть коробки.

В итоге я лично не чувствую, что фабрика мне что-то дарит. Это — грабеж средь бела дня. Соответствует ли такая практика законодательству?

Еще один вопрос. Моя квартира имеет метраж: комната — 12,7 м, остальное — прихожая, коридор и пр. Должна ли я платить фабрике за лишние 20 метров?

И.М.Радкевич

г.Кобрин.

Действующее законодательство предусматривает возможность получения одноразовых субсидий на строительство (реконструкцию) или покупку жилых помещений. 4 марта 1998 года Правительство Беларуси утвердило Положение о порядке и условиях предоставления льготных кредитов на строительство гражданами жилых помещений в составе жилищно-строительных кооперативов, коллективов индивидуальных застройщиков и в порядке долевого участия в жилищном строительстве (см. Собрание декретов, указов Президента и постановлений Правительства Республики Беларусь. 1998, №7, ст.169).

В соответствии с данным Положением льготные кредиты предоставляются членам жилищно-строительных кооперативов, коллективов индивидуальных застройщиков и гражданам, осуществляющим строительство квартир в порядке долевого участия, в размере до 90 процентов стоимости строительства жилого помещения типовых потребительских качеств сроком до 40 лет с началом погашения их после ввода дома в эксплуатацию и выплатой 5 процентов годовых. Максимальный размер кредита определяется по нормируемому размеру общей площади строящегося жилого помещения из расчета 20 кв.м на одного члена семьи (за исключением однокомнатных квартир) и по показателю стоимости строительства 1 кв.м общей площади жилого помещения типовых потребительских качеств для соответствующего типа жилых зданий, утверждаемому местными исполнительными и распорядительными органами. Размер собственных средств граждан, подлежащих направлению на финансирование жилищного строительства, определяется как разность между фактической стоимостью строительства жилого помещения и конкретной суммой льготного кредита, указанной в кредитном договоре.

Согласно пункту 1.5 указа президента Республики Беларусь от 22 января 1999 г. №53 "Об упорядочении предоставления кредитов на строительство (реконструкцию) и покупку жилых помещений" нормируемые размеры общей площади строящегося жилого помещения для определения величины льготного кредита устанавливаются (из расчета на одного члена семьи): для граждан, строящих в городах и поселках городского типа, а также в сельских населенных пунктах жилые помещения в многоквартирных жилых домах, — 20 кв.м (при строительстве однокомнатной квартиры для одного человека — 36 кв.м).

Таким образом, Ваш "долгострой" ведется в строгом соответствии с действующим законодательством. Величина льготного кредита устанавливается исходя из общего размера жилья. Поэтому Вам придется платить за всю площадь будущей квартиры.

С какого момента квартира считается приватизированной?

Договор на куплю-продажу квартиры в собственность удостоверен местным исполнительным комитетом 22 апреля 1998 г., а владение квартирой на праве личной собственности и получение технического паспорта зарегистрировано в БТИ 29 апреля 1998 г.

Выписка из общей домовой книги "продавца" (ПМК-48) и регистрация прописки в личную домовую книгу произведены 16 июня 1998 г. За два полных месяца (май—июнь) плата за пользование квартирой производилась как за неприватизированную с устной ссылкой на то, что дата приватизации исчисляется со дня выписки из домовой книги "продавца".

С какого момента квартира считается приватизированной и вводится соответствующая плата?

А.А.Василевский

Глубокский район Витебской области.

В соответствии с Положением о приватизации жилых помещений в домах государственного и общественного жилищного фонда, их обслуживании и ремонте (в редакции постановления Совета Министров Республики Беларусь от 5 августа 1998 г. №1236) граждане, приватизировавшие жилые помещения в домах государственного и общественного жилого фонда, приобретают право собственности на эти помещения после регистрации указанных договоров в организациях регистрации и технической инвентаризации.

Это означает, что собственником квартиры Вы стали с момента получения технического паспорта в БТИ, то есть с 29 апреля 1998 г. С этого же дня Вы вправе вносить плату за пользование квартирой как приватизированной. "Затяжки" с выпиской из общей домовой книги, на мой взгляд, не являются основанием для взимания с Вас дополнительной платы за жилье. Имущественные претензии к ПМК Вы можете предъявить в судебном порядке.

Вам прапануюць заключыць кантракт

У наступным месяцы мне спаўняецца 55 гадоў. Адміністрацыя мяне папярэдзіла, каб я афармляла пенсію і заключыла кантракт. Але я чула, што ёсць пастанаўленне, прынятае нядаўна, па якім я магу не афармляць пенсію і атрымліваць толькі заработную плату.

Ці ёсць такое пастанаўленне?

Н.Блізнюк.

Мінск.

Па гэты час у Рэспубліцы Беларусь працягвае дзейнічаць Палажэнне аб парадку і ўмовах заключэння кантрактаў з работнікамі, якія маюць права на пенсію, зацверджанае пастановай урада ад 8 снежня 1995 года. Яно распрацавана ў адпаведнасці з артыкулам 256 КЗоТа і ўказам прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 1 верасня 1995 г. №350 "Аб некаторых пытаннях рэгулявання працоўнай дзейнасці і пенсійнага забеспячэння грамадзян".

Гэтае Палажэнне распаўсюджваецца на работнікаў, якія дасягнулі пенсійнага ўзросту (мужчыны — 60 гадоў, жанчыны — 55 гадоў) і маюць права на поўную пенсію, а таксама на асоб, якія не дасягнулі дадзенага ўзросту, але атрымліваюць пенсіі.

Кантракт можа заключацца на тэрмін ад чатырох месяцаў да двух гадоў як пры прыёме на работу, так і ў перыяд дзеяння працоўнага дагавора, заключанага на няпэўны тэрмін. Кантракт можа быць скасаваны да заканчэння яго тэрміну на падставах, прадугледжаных заканадаўствам аб працы.

Палажэннем прадугледжана, што за пагаршэнне прававога палажэння работніка пры датэрміновым скасаванні кантракта з-за невыканання альбо неадпаведнага выканання ягоных умоў па віне наймальніка, а таксама пры звальненні ў сувязі з заканчэннем тэрміна дзеяння гэтага кантракта наймальнік выплачвае работніку мінімальную кампенсацыю ў памеры двухтыднёвага сярэдняга заробка работніка.

З улікам вышэйсказанага Вам трэба аформіць пенсію і, пры жаданні, працягваць работу па кантракце. Іншых варыянтаў працаўладкавання пенсіянераў дзеючае заканадаўства не прадугледжвае.

Рекламная служба
Тел./факс: (017) 229-29-04, 229-29-06

Спорт

Лёгкая атлетыка.

На традыцыйным міжнародным турніры ў польскім горадзе Спала, пасля працяглага перапынку ў спаборніцтвах, парадавала наша Таццяна Шэўчык, якая заняла з вынікам 1 метр 92 сантыметры другое месца ў скачках у вышыню. А першай была "зорка" мінулага сезона румынка Моніка Ягар-Дынеску, якая пераадолела 2 метры.

Вызначылася таксама на міжнародных спаборніцтвах, але ў Францыі, прадстаўніца Беларусі Наталля Духнова, яна заваявала трэці прыз у бегу на 800 метраў.

Футбол.

Сталі вядомы падрабязнасці, якія датычаць гульняў беларускіх зборных у адборачным турніры чэмпіянату Еўропы. 27 сакавіка на мінскім стадыёне "Дынама" адбудзецца сустрэча каманд Беларусі і Швейцарыі. Маладзёжныя саставы сустрэнуцца напярэдадні на гарадскім стадыёне ў Барысаве. 31 сакавіка нашы "дарослыя" гуляюць з італьянцамі ў Анконе, а "юныя" — ў горадзе Джуліянава.

Хакейнае свята

У бліжэйшую суботу, 27 лютага, беларуская сталіца стане месцам сустрэчы хакейных "зорак" былога Савецкага Саюза і цяперашніх дастойных прадаўжальнікаў гэтай слаўнай гульні, якая па-ранейшаму хвалюе многіх тысяч спартыўных балельшчыкаў. А нагодай для таго будзе адкрыццё лядовага Палаца, пабудаванага ў Мінску на вуліцы Прытыцкага. У гэты дзень плануецца сустрэча паміж "зборнай СССР", якую ўзначальвае славуты савецкі варатар Аляксандр Сідзельнікаў, і камандай беларускіх хакейных ветэранаў, у складзе якой рыхтуецца выступіць Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка.

На маючае адбыцца свята спорту запрошаны таксама ветэраны двух вядучых цяпер расійскіх клубаў з Омска і Яраслаўля. "Аднак гэта знамянальная для рэспублікі падзея, — сказаў карэспандэнту БелТА першы намеснік міністра спорту і турызму Беларусі Сяргей Цяцерын, — не абмяжуецца толькі хакейнымі баталіямі, у новым Палацы будзе паказана спецыяльна падрыхтаваная культурная праграма з удзелам вядомых беларускіх артыстаў і спартсменаў".

Лыжнае арыентаванне

У маляўнічым мястэчку недалёка ад станцыі Крыжоўка пад Мінскам прайшоў чэмпіянат Беларусі па лыжным арыентаванні, у якім удзельнічалі лепшыя спартсмены абласцей рэспублікі і яе сталіцы. У асабіста-камандных спаборніцтвах у мужчын на класічнай дыстанцыі 13,2 кіламетра з 12-ю кантрольнымі пунктамі самым хуткім быў Ігар Званцоў з Віцебска. У жанчын у гэтай дысцыпліне вызначылася мінчанка Ірына Равінская. Яны ж першынствавалі і на кароткіх дыстанцыях.

Захапляючымі былі эстафетныя спаборніцтвы. Мацнейшымі сярод мужчын аказаліся прадстаўнікі Магілёва, а ў жанчын — прадстаўніцы беларускай сталіцы. У агульнакамандным заліку перамаглі мінчане, зборную каманду якіх падрыхтаваў заслужаны трэнер Беларусі Уладзімір Гушчын. Другое месца занялі арыенціроўшчыкі Віцебскай вобласці, трэцяе — Магілёўскай. Пераможцы і прызёры атрымалі спецыяльныя кубкі і памятныя прызы.

Вячаслаў ДУТАЎ, БелТА.

Новые белорусские анекдоты

Завидуют

Немцы завидуют белорусам:
— У вас хорошо. Столько славянских базаров. А у нас один рынок.

Обращение к дачникам

Товарищи дачники, дачный урожай распределяйте на 3 доли-части: себе, диким животным и ворам.

Новые профессии

Встречаются два друга:
— Привет!
— Привет!
— Где работаешь?
— В банке — жуликом. А ты?
— В ларьке — вонючим сникерщиком.
— А жена где работает?
— На рынке — вшивой блохой.
— И моя то же самое!

Объявление в троллейбусе

— Граждане пассажиры, в продаже имеются талоны. Продажа строго нормирована, один талон на двоих.

Мы живем не так уж плохо

Мы живем лучше тех, кто живет хуже нас.

***

Беларусь — страна небольшая, а в продовольственных магазинах народу, как в Китае.

Рассказ

Из жизни пенсионера

Не понимаю, почему молодые славяне и евреи рвутся на Запад. Ведь жить там неуютно и скучно, не то что у нас. Вот, например, я две недели бегал по магазинам, искал сливочное масло. Наконец, выбросили. Бегу, как молодой. Час стою в очереди. Норма — 400 граммов. Несу домой счастливый. А оно так приятно пахнет крестьянским потом. Потому и называется крестьянским. Внукам на две недели деликатес. Теперь моя старая "ведьма" посылает за куриными шейками и хвостами. Весело жить! А бодрость какая в ногах! Бегу и мурлыкаю: "Гайдар несется впереди!"

В.К., ветеран труда, пенсионер.
Гомель.

Джэймс Бонд больш не курыць

Вядомы кінагерой — Агент 007, Джэймс Бонд — з'яўляецца культавай фігурай у сучасным кінематографе. Многія пакаленні выраслі на прыкладах яго подзвігаў, а маркі машын, на якіх ён ездзіў, карысталіся вялікім попытам, фразы з фільмаў сталі крылатымі выразамі. Джэймс Бонд вядомы яшчэ і тым, што ён заядлы курэц, і ў многіх фільмах у літаральным сэнсе не выпускае цыгарэту з рота. З наступнага фільма Джэймс Бонд не толькі не закурыць ніводнай цыгарэты, але ў яго машыне на відным месцы будзе знаходзіцца таблічка "Курэнне забаронена". Ініцыятарам таго, што Агент 007 кіне курыць, — стаў Піерс Броснан — акцёр, які выконвае ролю Джэймса Бонда ў апошнім фільме. Вядомы шпіён, Агент 007, Джэймс Бонд павінен падаваць моладзі толькі добрыя прыклады, — гаворыць Броснан. Аб гэтым піша газета "Мірарс".

Інэса МОІН.

В ответ на критику олимпийская столица переезжает

Без пяти олимпийских колец Лозанна превратится в рядовой туристический заповедник Швейцарии.

Власти Лозанны обеспокоены слухами о вероятном переезде штаб-квартиры МОК с побережья Женевского озера в другой город. Например, в Афины. Неужели непрестанный, на протяжении 3 месяцев критический ураган швейцарской прессы (более всех стараются франкоязычные издания) в адрес МОК, его президента Хуана Антонио Самаранча в связи с громким международным скандалом вокруг коррупции в мировом олимпийском движении сделал свое дело?

Местные СМИ получили коммюнике мэрии, где перечисляются многочисленные преимущества, которые приносит городу пребывание штаб-квартиры МОК, прописанной здесь, в Шато де Види, с 1915 года. По сути благодаря МОК Лозанна известна в мире как «олимпийская столица», получая немалый доход от туризма, многочисленных визитов высокопоставленных делегаций. Отъезд штаб-квартиры из Швейцарии, где цены на продукты и жилье, кстати, значительно выше, чем в соседних странах, перекроет золотой поток, питающий местные гостиницы, рестораны, музеи, транспорт и, соответственно, городскую казну.

Тем временем правительство Швейцарии никак не поставит точку в вопросе освобождения МОК от уплаты местного налога на добавленную стоимость. Между прочим, за год эта цифра достигает чуть более 1 миллиона долларов, а сама финансовая проблема оказалась внезапно реанимированной по странному совпадению одновременно с возникшим в олимпийской семье скандалом. Дело в том, что после того, как 18 лет назад Самаранч стал руководителем МОК, швейцарские власти благородно освободили олимпийцев от уплаты чуть ли не всех федеральных налогов. Что касается НДС, он здесь действует почти 4 года, но МОК лишь минувшей осенью попросил местное правительство скостить задним числом и этот налог. Мнения государственных мужей Швейцарии по этому поводу разделились, особенно после того, как пресса взахлеб рассказала о позорном «прейскуранте» голосов членов МОК в ходе «заказных» голосований при определении мест проведения очередных Олимпиад.

Тем не менее Жан-Жак Шильт, синдик (по-русски - градоначальник) Лозанны, сообщил репортеру «Трибюн де Женев», что вопрос о возможном перемещении штаб-квартиры был включен в повестку дня февральского заседания исполкома МОК. Правда, гендиректор МОК Франсуа Каррар категорически опроверг эти сведения, назвав их «необоснованными сплетнями». Вместе с тем Каррар многозначительно дал понять: «Действительно, ряд авторитетных членов МОК в частном порядке жаловался на чрезмерное неистовство некоторых местных СМИ в отношении МОК. Они видят в этом своеобразную «охоту на ведьм», которая в конце концов может вывести их из себя. Мы не можем скрывать эти настроения».

К Каррару позже присоединился Самаранч, также опровергший некие планы перемещения штаб-квартиры МОК: «Я удовлетворен письмами поддержки, которые я получал и получаю: лозанцы продолжают выражать мне свои симпатии, и я им за это бесконечно признателен. Не в нашем стиле угрожать кому бы то ни было. Я неоднократно говорил, что МОК никогда ничего не предпримет против лозанцев и что он никогда не покинет столицу кантона Во в годы моего президентства. Я это повторяю еще раз».

Тем временем, согласно сведениям женевской газеты «Тан», благородство законопослушных налогоплательщиков Швейцарии обходится им во внушительную сумму местных франков: цена ежегодного пребывания штаб-квартиры МОК в Лозанне – 100 миллионов (около 73 миллионов долларов).

Четверг 25 февраля

БТ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.15 "Сегодня с вами..." Декан факультета журналистики БГУ Василий Воробьев.
08.40 Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.
09.00 Новости.
09.15 Королевская охота.
09.45 "Я рисую".
10.00 Музыкальное сказочное представление для детей "Волшебный бал".
11.00 Новости.
11.15 Телесериал "Проклятый уютный дом".
12.05 Наш край. "Из истории г.Добруша".
12.25 "А музыка звучит..." V Международный фестиваль славянского фольклора "Коляда" в г.Ровно (Украина).
13.00 Новости.
13.15 Дневной сеанс. В.Тарасов в х/ф "Водитель автобуса" ("Беларусьфильм"). 1-я с.
14.25 Крок. "Путь без следов". Криминал на рынке недвижимости.
15.00 Новости.
15.10 Сериал для детей "Приключения Шерли Холмс" (Канада).
15.35 Видеокурс английского языка. Передача 40-я.
16.00 ТВ — школе. Музыка. История Беларуси. 8-й класс. "Белорусское национально-освободительное движение в период 1905—1907гг.".
16.30 Гости в дом. Европейский Союз.
17.00 Новости (с сурдопереводом).
17.10 Ток-шоу "Карамболь" с участием Лены Зосимовой.
17.40 Д/ф Белорусского телевидения "Им не было 16-ти".
18.05 Телесериал "Проклятый уютный дом".
19.00 Новости.
19.15 Политические диалоги.
19.40 Добрый вечер, Беларусь! В программе: "Разговор в прямом эфире", "Музыкальная тема", "Что делать?", юмористическая рубрика "Отбой".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 Ж.Пуаре. "Семейный уикенд". Спектакль Гродненского областного драматического театра.
23.35 Криминальная хроника.
23.40 Белорусский хит-парад.
23.45 Крок. Программа для молодежи.
00.15 Новости.
00.25 Акколада. Музыкально-развлекательная программа.

ОРТ

05.00 Телеканал "Доброе утро".
08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
08.15 Сериал "Жестокий ангел".
09.15 Человек и закон.
09.55 Мультфильм "Недодел и передел".
10.05 Клуб путешественников.
10.50 Домашняя библиотека.
11.15 Программа "Вместе".
14.15 Сериал "Новые приключения Синдбада".
14.45 Классная компания.
15.10 "Улица Сезам".
15.35 ...До шестнадцати и старше.
16.00 Сериал "Жестокий ангел".
17.15 Угадай мелодию.
17.45 Здесь и сейчас.
18.05 "Чтобы помнили..."
18.45 Сериал "Вечный зов".
19.45 "Спокойной ночи, малыши!"
20.00 Время.
20.50 Комедия "Ключи от неба".
22.15 Док. детектив "Поводок для абвера. 1944 год".
22.40 Новость дня.

РТР

06.00, 07,30, 08.30, 08.45 Доброе утро, Россия!
07.20 Торговый дом "Ле Монти".
08.15 Дежурная часть.
08.50 Товары — почтой.
09.00 Сериал "Санта-Барбара".
09.45 Музыка, музыка...
10.00, 16.00, 19.00, 23.35 Вести.
15.15 Мультфильмы "Квартира из сыра", "С добрым утром!"
15.30 Сериал "Первые поцелуи".
16.30 "Башня".
17.00 Компьютер.
17.15 Х/ф "Дом, который построил Свифт". 2-я с.
18.30 Двойной портрет.
19.40 Подробности.
19.55 "Два рояля".
20.40 Х/ф "Дьяволица".
22.35 "Слушается дело".
23.20 Дежурная часть.
00.05 Лыжные виды спорта. Чемпионат мира. Эстафета 4 х 5 км. Женщины.
00.35 Товары — почтой.

КУЛЬТУРА

07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
07.25 "Московские пенаты".
07.45 Ноу-хау.
08.00 "БДТ: вчера, сегодня, завтра".
09.00, 15.00, 17.00 Новости.
09.05 "Документ-панорама".
10.00 Паноптикум.
10.10 Петербургские сезоны.
10.50 "Парадоксы истории".
11.25 Телевернисаж.
11.40 После новостей...
12.00 Миниатюры русских композиторов.
12.10 Чемпионат мира по лыжным видам спорта. Эстафета 4 х 5 км. Женщины.
13.45 Х/ф "Кнут Гамсун". 2-я с.
14.30 "Без визы".
14.40 Рядом с тобой.
15.05 Сериал "Арабелла возвращается, или Румбурак — король страны сказок".
15.35 "Лукоморье".
15.55 Мультфильм.
16.05 "Открытие таланта".
16.30 "Осенние портреты".
17.05 "Российский курьер".
17.45 "Кто мы?"
18.15 Новое кино.
18.40 "Время музыки".
19.10 Чудо-сказка.
19.50 "Документ-панорама".
20.50 После новостей...
21.10 Петербургские сезоны.
21.55 Х/ф "Кнут Гамсун". 2-я с.
22.40 Джазофрения.

НТВ

06.00 Сегодня утром.
08.10 Сериал "Любовь и тайны Сансет Бич".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
09.15 Х/ф "Гиганты Рима".
10.50 Мультфильм.
11.30 "Старый телевизор".
13.30 Сериал "Скорая помощь".
14.20 "Сегоднячко".
15.30 Сериал "Конан".
16.20 "Ну, погоди!"
16.30 Впрок.
16.55 Сериал "Любовь и тайны Сансет Бич".
17.40 Криминал.
18.40 Герой дня.
19.00 Х/ф "Спрятанный-II".
20.40 Профессия — репортер.
21.45 Сериал "Скорая помощь".
22.35 Сегоднячко.
23.15 Сегодня в полночь.

TV-6

14.00, 17.00, 22.45 ТСН-6.
14.10, 15.55 Телемагазин "Спасибо за покупку!"
14.25 Сериал "Дикая Роза".
15.10 Мультсериал "Головокружительные приключения Билли и Теда".
15.25 Сериал "Старшеклассники Деграсси".
16.10, 23.10 ДИСК-канал.
16.40, 22.30 Дорожный патруль.
17.30 Сериал "Третья планета от Солнца".
18.00 Сериал "Бесконечная игра".
19.00 "Новости дня".
19.30 "О.С.П.-студия".
20.25 Сериал "Lexx II".
21.25 "В мире людей".
22.00 "ОБОZZZ"-шоу.
22.55 Те Кто.
23.40 "Знак качества".
23.55 "Эра Водолея" с Иваном Кононовым.

8-й канал

18.00 Программа Кеннета Копланда.
18.30 Худ. фильм "Карусель".
20.00 Новости "К-видео".
20.30 Вечарніца.
20.45 Худ. фильм "Лицо на мишени", 1-я серия.
21.55 Телемагазин.
22.00 Комедия "Ночная посылка".

ЛЕЧЕНИЕ, ПРОТЕЗИРОВАНИЕ ЗУБОВ
Скидка 20%
Возможен прием по кредитным карточкам.
Тел.:(017) 220-55-92, 220-38-24.
Лиц. №695, УЗ МГИК, 22.11.94-22.11.99

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: (017) 229-28-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 229-29-04.
E-mail : nv@irex.minsk.by

Індэкс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае.

Рэгістрацыйнае пасведчанне №246. Нумар газеты надрукаваны з дыяпазітываў у ПП "Мэджык". Адрас: г. Мінск, вул. В. Харужай, 13. Падпісаны ў друк у 21.00. Фармат А-2. Тыраж: суботні — 61050 экз., у другія дні — 55000 экз. Заказ №245